

FVB-20/2010.
(FVB-20/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fogyasztóvédelmi bizottságának**
2010. december 8-án, szerdán, 9 óra 38 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	6
<i>A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló T/1747. számú törvényjavaslat (Dr. Cser-Palkovics András, Rogán Antal és Menczer Erzsébet (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)</i>	6
<i>A termékbemutatókkal kapcsolatos fogyasztóvédelmi problémák és jogi szabályozás áttekintése Előadók: Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság képviselője, Nemzetgazdasági Minisztérium képviselője, Fogyasztóvédelemmel foglalkozó társadalmi szervezetek képviselői</i>	8
<i>Czuppon Rita főosztályvezető (NFH) szóbeli kiegészítése</i>	9
<i>Dr. Némethné Dr. Nagy Andrea főosztályvezető (NFH) szóbeli kiegészítője</i>	11
<i>Dr. Kóródy Dávid szakértő (FEOSZ) kiegészítése</i>	12
<i>Dr. Krajcsik Szilvia jogász (OFE) kiegészítése</i>	14
<i>Dr. Aranyi Péter fogyasztóvédelmi főreferens (NGM) kiegészítése</i>	16
<i>Kérdések, vélemények</i>	18
<i>Dr. Pálffy Gyula (NYOK) hozzászólása</i>	24
<i>Czuppon Rita főosztályvezető (NFH) reagálása</i>	25
<i>Dr. Némethné Dr. Nagy Andrea főosztályvezető (NFH) reagálása</i>	26
<i>Dr. Aranyi Péter fogyasztóvédelmi főreferens (NGM) reagálása</i>	26
<i>Dr. Krajcsik Szilvia jogász (OFE) reagálása</i>	27
<i>Dr. Kóródy Dávid szakértő (FEOSZ) reagálása</i>	27
<i>Határozathozatal</i>	29
Egyebek	30

Napirendi javaslat

1. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló T/1747. számú törvényjavaslat
(Dr. Cser-Palkovics András, Rogán Antal és Menczer Erzsébet (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
2. A termékbemutatókkal kapcsolatos fogyasztóvédelmi problémák és jogi szabályozás áttekintése
Előadók:
Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság képviselője
Nemzetgazdasági Minisztérium képviselője
Fogyasztóvédelemmel foglalkozó társadalmi szervezetek képviselői
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Simon Gábor**(MSZP), a bizottság elnöke
Zsigó Róbert (Fidesz), a bizottság alelnöke
Boldog István (Fidesz)
Dr. Horváth Zsolt (Fidesz)
Örvendi László (Fidesz)
Simonka György (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)
Spaller Endre (KDNP)
Tóth Csaba (MSZP)
Balla Gergő (Jobbik)
Ertsey Katalin (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Zsigó Róbert (Fidesz) távozása után Spaller Endrének (Fidesz)
Földesi Gyula (Fidesz) Boldog Istvánnak (Fidesz)
Dr. Horváth Zsolt (Fidesz) megérkezéséig Simonka Györgynek (Fidesz)
Mágori Józsefné (Fidesz) Zsigó Róbertnek (Fidesz)
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz) Varga Gábornak (Fidesz)
Dr. Vitányi István (Fidesz) Örvendi Lászlónak (Fidesz)
Szabó Imre (MSZP) Simon Gábornak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Vasvári Dr. Menyhárt Éva helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
Dr. Némethné Dr. Nagy Andrea főosztályvezető (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság)
Czuppon Rita főosztályvezető (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság)
Dr. Aranyi Péter fogyasztóvédelmi főreferens (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Kóródy Dávid szakértő (Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége)
Dr. Krajcsik Szilvia jogász (Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület)
Balogh Sándor közgazdasági bizottság tagja (Nyugdíjasok Országos Képviselete)

Megjelentek

Tomicsek Renáta (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Siklósi-Dutkay Zoltán (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Pálfalvy Hilda (Gazdasági Versenyhivatal)
Dr. Korcsog Tamás jogi előadó (Magyar Kereskedelmi és Iparkamara)
Dr. Pálfy Gyula közgazdasági bizottsági elnök (Nyugdíjasok Országos Képviselete)
Csengeri Éva tanácsos (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság)
Wieszt Edina (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Szelegi Szilárd (Epamedia Zrt.)
Dr. Horváth Csaba szakmai tanácsadó (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság)
Dr. Kovács Krisztina (Fogyasztói és Betegjogi Érdekvédelmi Szövetség)
Dr. Czár Anita fogyasztóvédelmi jogi tanácsadó (Társadalmi Unió)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 38 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

SIMON GÁBOR (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Jó reggelt kívánok. Tisztelettel köszöntöm a Fogyasztóvédelmi bizottság tagjait, képviselőtársaimat, az előterjesztő képviselőjében megjelent kormányzati képviselőket, a civil szervezetek tagjait, a média képviselőit és mindenkit egyébként, aki a mai témáink iránt érdeklődik.

A bizottság határozatképes, nincs akadálya annak, hogy a munkánkat megkezdjük. A munkánk az előzetesen elfogadott napirend, amit most szavazás útján meg fogunk tudni erősíteni.

Ennek a napirendi javaslatnak az értelmében az első napirendünk a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvényjavaslat, T/1747. szám javaslatához kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása és az arról való döntés. A második napirendünk a termékbemutatókkal kapcsolatos fogyasztóvédelmi problémák és jogi szabályozás áttekintése. Ez egy átfogóbb napirend lesz, ennek keretében egy nagyon izgalmas szakmai konzultációt tervezünk és a harmadik az egyebek napirend.

Tisztelettel kérdzem a bizottság tagjait, aki egyetért a mai napirendünkkel, kérem, szavazatával erősítse meg. (Szavazás.) A bizottság egyhangúlag elfogadta a mai napirendünket. Köszönöm szépen. Nincs akadálya, hogy az első napirenddel megkezdjük a munkát.

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló T/1747. számú törvényjavaslat (Dr. Cser-Palkovics András, Rogán Antal és Menczer Erzsébet (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

Nagy örömmel üdvözlöm a kormányzat képviselőit, államtitkár asszonyt és azt kérem, hogy ezt a néhány kapcsolódó módosítót, ami a bizottság hatáskörébe tartozik, arról a bizottság hozza meg a döntését.

Szeretném megkérdezni – a jegyzőkönyv kedvéért -, hogy az előterjesztőt képviseli-e valaki. (Nincs jelzés.) Úgy látom, hogy nem, akkor a kormány álláspontja lesz majd ilyen szempontból orientáló a bizottság frakciói számára.

Kérem szépen majd a jegyzőkönyv kedvéért a pontos titulust a kormány képviselőjében jelenlévő kollegák részéről, csak a jegyzőkönyv kedvéért kérem és aztán szerintem el is kezdhetjük a munkát.

Az első, amiről döntenünk kell, a kiegészítő ajánlások közül a 6. számú ajánlás. A 6. számú ajánlás L. Simon László és Pálffy István képviselő uraknak a kapcsolódó módosító javaslata.

A kormány álláspontját szeretném megkérdezni.

VASVÁRINÉ DR. MENYHÁRT ÉVA helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A kormány támogatja.

ELNÖK: Aki támogatta, Vasváriné Menyhárt Éva államtitkár asszony.

VASVÁRINÉ DR. MENYHÁRT ÉVA helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Igen, elnézést, Vasváriné Dr. Menyhárt Éva és helyettes államtitkár vagyok az infokommunikációs államtitkárságon.

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár asszony.

Tehát a kormány támogatja.

VASVÁRINÉ DR. MENYHÁRT ÉVA helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A kormány támogatja.

ELNÖK: Aki a módosítót támogatja, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* 11. Aki a módosítót nem támogatja, most szavazzon! *(Szavazás.)* 4 nem. A bizottság meghozta a döntést, a módosítót támogatja.

A következő az a 28. ajánlási pont, amely egyébként a 42-essel összefügg, tehát értelemszerűen a kettőről egyben fogunk dönteni. Ugyancsak L. Simon László és Pálffy István képviselő uraknak a módosítója.

A kormány álláspontját szeretném megkérdezni.

VASVÁRINÉ DR. MENYHÁRT ÉVA helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A kormány támogatja.

ELNÖK: Aki támogatja a módosítót, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* 11. Aki nem támogatja, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* 4 nem. A bizottság meghozta a döntést, a bizottság támogatja a módosítót.

A 43. ajánlási ponthoz kérem, hogy lapozzunk. Ugyancsak L. Simon László és Pálffy István képviselő módosítója.

A kormány álláspontját szeretném megkérdezni.

VASVÁRINÉ DR. MENYHÁRT ÉVA helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A kormány támogatja.

ELNÖK: Köszönöm államtitkár asszony. A kormány támogatja. Aki támogatja, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* 11.

VASVÁRINÉ DR. MENYHÁRT ÉVA helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Bocsánat, elnézést kérek, ne haragudjon elnök úr. A kormány nem támogatja.

ELNÖK: Bocsánat, a jegyzőkönyv kedvéért, a kormány álláspontját pontosítottuk, tehát a kormány a 43. ajánlási pontban foglalt módosítót nem támogatja.

Aki támogatja, továbbra is 11. Aki nem támogatja? 4. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 1. A bizottság meghozta a döntést, a bizottság a módosítót támogatta.

Van-e olyan módosító, amiről úgy gondolják a bizottság tagjai, hogy kellett volna döntenünk róla, de nem döntöttünk. *(Nincs jelzés.)* Ilyen nincsen.

Egy fontos információt tudtunk meg. Elképzelhető, hogy a bizottsági ülésnek egy későbbi szakaszában – erre mondjuk, még egy órát tudunk szánni - a velünk párhuzamosan ülésező főbizottság, az Emberi jogi bizottság, aki tárgyalja, lehet, hogy olyan bizottsági módosítót fog benyújtani, ami érinti a mi hatáskörünket is. Ha ez mondjuk, megfelelő időben ide tud érkezni a bizottság elé, akkor még van módunk arra, hogy ebben állást foglaljunk, ha nem, akkor ezt nem fogjuk tudni megtenni. Ez nyilvánvaló nem igényli, hogy most másfél órát itt üljön a kormányzati képviselő, úgy vélem, hogy a bizottság magában meg fogja oldani ezt a bonyolult problémát. Ez csak egy bejelentés volt; lehet, hogy nem fog erre sor kerülni, ha igen, akkor készüljenek a frakciók arra, hogy lehet, hogy még egy bizottsági módosítóról kell majd állást foglalnunk.

Ha nincs más, akkor nagy tisztelettel köszönöm államtitkár asszonynak és kollegájának a képviseletet; jó munkát kívánunk, és köszönjük, hogy ezért a néhány percért meglátogattak bennünket.

Mi pedig folytatjuk a munkánkat.

A termékbemutatókkal kapcsolatos fogyasztóvédelmi problémák és jogi szabályozás áttekintése Előadók: Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság képviselője, Nemzetgazdasági Minisztérium képviselője, Fogyasztóvédelemmel foglalkozó társadalmi szervezetek képviselői

Tisztelt Bizottság! A második napirendi pont keretében a termékbemutatókkal kapcsolatos fogyasztóvédelmi problémákról szeretnénk egy konzultációt lefolytatni és a konzultáció eredményeként – ahogy azt a bizottság meg szokta tenni – ajánlással fordulunk a kormányzati szereplők, a jogalkotásban résztvevő partnerek irányába pontosan azért, merthogy egy olyan ügyről beszélünk, ami a fogyasztóvédelem területén nagyon sok állampolgári bejelentéssel, panasszal alátámasztott probléma.

A mai bizottsági ülésen több ehhez kapcsolódó tájékoztatót fogunk az elején meghallgatni. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság képviseletében, a Nemzetgazdasági Minisztérium képviseletében - és a fogyasztóvédelmi civil társadalmi szervezetek képviselői is jelezték azt, hogy a felvezetés keretében szólni kívánnak, és magát a problémát és a problémához kötődő dilemmákat szeretnék a bizottság számára ismertetni.

Tehát egy rövid felvezetés keretében meghallgatnánk ezeket a javaslatokat, észrevételeket, azt követően a bizottság tagjai kérdéssel, véleménnyel tudnak bekapcsolódni a konzultációba, és a konzultáció végén zárásként pedig egy ajánlást - amelyik most már a bizottság tagjai előtt ott van - kívánunk elfogadni; amely ajánlás elfogadása esetén azt megküldjük a kormányzati szereplőknek, a partner bizottságoknak és mindenkinek, aki érintett a témában. Ebben elsősorban jogszabályi módosításokra, kezdeményezésekre teszünk javaslatot, nem kis részt azzal összefüggésben, hogy az európai uniós jogharmonizáció folyamatában az az implementáció, ami az európai uniós jogalkotásban megjelenik, az Magyarországon a magyar jogszabályokban, kormányrendeletben vagy akár törvényi szintű jogalkotásban is tetten érhetővé váljon.

Mindezeknek a figyelembevételével még egy dolgot szeretnék mondani. Biztosan a bizottság tagjai közül sokan voltak abban a helyzetben, hogy képviselőként személyesen is találkoztak ezzel a problémával, állampolgári bejelentés vagy személyes tapasztalás alapján. Egy olyan ügyről van szó, ahol majd a NFH tájékoztató alapján is látjuk, hogy a szabálytalansági szint iradatlanul magas, 84 százalékos volt egy ellenőrzés kapcsán; tehát látjuk, hogy egy olyan problémával találkozunk, ahol a bizottságnak igenis kell, hogy a maga véleményalkotásával segítse az ügynek a megoldását.

Mindezek figyelembevételével, kollegáimmal megpróbáltunk egy menetrendet összeállítani. Az általam megtett javaslatban először Czuppon Rita főosztályvezető asszonyt fogom megkérni a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság képviseletében, hogy tartson egy tájékoztatót, majd három olyan civil szervezet volt, akik nemcsak szóban, hanem írásban is jelezték, hogy van véleményük az érintett témához és szeretnék itt a bizottsági ülés keretében is megosztani, őket fogom hívni dr. Eitmann Norbert úr, dr. Kóródy Dávid és dr. Krajcsik Szilvia részvételével. És végül a Nemzetgazdasági Minisztérium képviseletében dr. Aranyi Péter fogyasztóvédelmi főreferensnek fogom megadni a szólás lehetőségét, és akkor picit ő reagálni is tud már az előtte elhangzottakra. Ezt az egész blokkot a tervek szerint egy olyan 35, maximum 40 percre terveztük, tehát nem csak az NFH-nak a prezentációját; és azt követően egy másik 30 percben a konzultációt gondolnánk lefolytatni - és akkor talán egy tervezhető időkeretben meg tudjuk a bizottsági ülést tartani. *(Zsigó Róbert: Elnök úr, 11 óra*

körül.) Alelnök úrral 11 óra felé tüztük ki a céldátumot, meglátjuk, hogy tudjuk-e teljesíteni, igyekszünk.

Szerintem akkor nincs más dolgunk, átadom az NFH képviselőjében önöknek a szót és nagy figyelemmel fogjuk a prezentációt, illetve az előadást nyomon követni.

Tessék parancsolni!

Czuppon Rita főosztályvezető (NFH) szóbeli kiegészítése

CZUPPON RITA főosztályvezető (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság): Jó napot kívánok. Először is szeretném megköszönni a lehetőséget, illetve a meghívásukat arra, hogy az NFH a termékbemutatóval kapcsolatos tapasztalatait, tevékenységét be tudja mutatni a bizottságnak. Annyit szeretnék még önöktől kérni, hogy velem jött dr. Némethné dr. Nagy Andrea a hatósági és jogi főosztály főosztályvezetője és az általam ismertetett tapasztalatok alapján ő fogja elmondani az NFH jogi álláspontját ezen a téren, ha megengedik.

A hatóság három éve folyamatosan visszatérően ellenőrzi ezt a fajta kereskedelmi tevékenységet. 2007-ben volt az első ilyen vizsgálat, minden évben több hónapon keresztül, utoljára ebben az évben fél éven keresztül tartott ez az ellenőrzés - országos szinten vannak az ellenőrzések. Sajnos nagyon-nagyon sok probléma van maguknak az ellenőrzéseknek a lebonyolításával kapcsolatban, sőt azt mondom, hogy évről évre egyre nehezebb ellenőrizni ezt a területet több okból kifolyólag, hiszen a felügyelő állomány nem nagyon változott, viszont magát az árubemutatót tartó kereskedők sem változtak. Így nagyon sokszor már a bejelentkezéskor, tehát amikor be kéne engedni a felügyelőket, akkor mindenfélét kitalálnak, amikor felismerik a felügyelőinket és sajnos nem engedik őket be, bármilyen okra hivatkozva. Nemegyszer előfordult, hogy azt mondták, hogy akkor először csakis az idős házaspárok mehetnek be, utána csakis az idős hölgyek mehetnek be, és valahogy mindig elérték azt, hogy a felügyelőink már ne tudjanak bejutni sajnos és az ellenőrzést lefolytatni. Azonban hála istennek ez nem minden esetben volt kivitelezhető a részükről, és vannak vizsgálati eredményeink, amit már az elnök úr is említett, igen magas.

Tehát hiába ellenőrizzük három éve, sajnos javulást nem nagyon tapasztalunk és ez abból is adódik, hogy a hatóságnak nem nagyon vannak olyan jogi eszközei, amivel rá tudná kényszeríteni a vállalkozásokat arra, hogy bizony a jogszabályi előírásokat betartva végezzék a tevékenységüket.

Úgy gondolom, hogy három részre lehetne nagyjából bontani ezt az ellenőrzést. Vannak először is a szórólapok. Általában a megtévesztő mivoltukat tudjuk ellenőrizni, tehát, hogy amit a szórólapon feltüntettek: úti cél, ajándékok, azokat valóban megkapják-e a résztvevők, valóban olyan feltételekkel kapják-e meg a résztvevők, ahogy az a szórólapon hirdette van, illetve annyiba kerül-e a belépő. Ugyanis ebben az évben tapasztaltuk azt, hogy ugyan 200 forintba volt meghirdetve a belépő, mégis 500 forintot kértek a résztvevőktől – jó, itt árvízkárosultak megsegítésére hivatkoztak, hogy a plusz 300 forint arra megy, de azt hiszem, azzal tisztában vagyunk, hogy annyira utána nem ellenőrizhető, hogy az valóban így történt-e. Nagyon sokszor van, hogy nem azt az ajándékot adják át, ami a szórólapon szerepel, viszont fogyasztói bejelentések alapján tudjuk, hogy a nyugdíjasok nagyon sokszor az ajándék miatt mennek el, mert én ezt kinéztem, hogy nekem ilyenre szükségem van, amit ajándékba kapok, vagy majd az unokámnak szüksége lesz rá. És nagyon-nagyon csalódtak, amikor nem azt az ajándékot kapják meg, illetve azzal szembesülnek, hogy csak akkor kapják meg az ajándékot, ha vásárolnak is, ami a szórólapon nincsen feltüntetve.

A következő terület lenne talán, mondjuk maga az előadás. Az előadó személye nagyon sokszor elválnak magától attól a társaságtól, megbízási szerződéssel tartja az előadást egy illető és nem pedig maga a cég munkatársa, aki meghirdette ezt a rendezvényt, ezáltal tud kibújni maga az a cég, hiába ő adta a szájába az előadónak, hogy mit kell mondani a termékről. Hiszen azért tudjuk, hogy ez úgy megy, hogy kapnak egy írásos anyagot, egy

felkészítést arra, hogy az eladni kívánt termékről mi mindent kell mondani annak érdekében, hogy az minél kívánatosabb legyen a nyugdíjasok számára, és sokszor agresszív, nagyon-nagyon sokszor megtévesztő a tájékoztatás. Mondjuk, az agresszivitást próbálják úgy kiküszöbölni és a megtévesztő tájékoztatást is, hogy vannak állandó embereik és nekik adják át a szót, tehát felkérik bizonyos emberkéket, hogy akkor mondja el, hogy mi a véleménye, mi a tapasztalata ezzel a termékkel kapcsolatban. Itt megint bejön az, hogy a hatóság már egy vásárlóval szemben nem tud mit kezdeni, nem tud eljárni, tehát így a megtévesztő tájékoztatás alól is ki tud bújni sajnos sokszor az illető.

Sokszor tapasztaljuk azt, hogy mindenféle gyógyhatást tulajdonítanak ezeknek a termékeknek, amit később nem tudnak igazolni, ilyenkor természetesen eljárás indul. És ami most a legkedveltebb: ez a csak itt, csak most, korlátozott mennyiségben. És ezt már olyan szintre fejlesztették, ami az eddigi években nem volt tapasztalható, hogy kisorsolnak embereket, azt mondják, hogy akit kisorsoltunk – van, mondjuk öt eladható termékem, kisorsolnak folyamatosan emberkéket – vállalnia kell annak az embernek, hogy kifizeti ezt a terméket. És ha ő fél percen belül nem mondja rá, hogy igen, akkor ő elesett tőle, de ezt így az elején elmondják neki, és itt akkor megfosztják a fogyasztót attól, hogy ő megfontolt, megalapozott döntést hozzon, hanem egyszerűen döntés elé kényszerítik. Előtte mindent elmondanak, hogy ilyen szuper, olyan szuper az a termék, és akkor a szegény néni vagy bácsika ott áll, és most akkor mi legyen, van fél percem, hogy azt mondom, hogy igen, ha nem mondom, akkor örök életre elesem ettől a kedvező ajánlattól.

Ezek nagyon szomorú dolgok sajnos, és azt látjuk, hogy mindig vannak újabb és újabb ötleteik, hogy hogyan tudják még nagyobb nyomás alá kényszeríteni a fogyasztókat, hiszen azért az általunk kiadott tájékoztatók alapján egyre több nyugdíjas jön rá hála istennek, hogy azért nem fenéki teffel ez a bemutató. Viszont elmennek rá, olyan szándékkal, hogy legalább közösségben vagyok, utazok, tudok valamit és nem fogok vásárolni; és sajnos olyan is van, aki úgy ment oda, hogy nem fogok vásárolni, de ilyen nyomás hatására többször vásárol.

Ami még probléma a termékekkel kapcsolatban, hogy próbavásárlásaink során ilyen kötelező jótállásos termékeket vásároltak. Ugyan nem tudunk nagy számban vásárolni, hiszen ezek általában csak megrendelhetők a bemutatókon, de mégis sikerült végeznünk pár próbavásárlást, és azt tapasztaltuk, hogy több mint a felénél nem adták át a jótállási jegyet, és nem is rendelkezett az a termék jótállási jeggyel, ami tudjuk, hogy ez is jogszabályba ütközik. És ahol átadták, abban a kevés esetben, ahol megkapta a fogyasztó a jótállási jegyet, ott is bizony sajnos a tartalma annak sem volt megfelelő nagy számban.

És amivel megint nem tudunk, bármit próbálunk csinálni, sajnos nincsenek olyan eszközeink, hogy meg tudjuk szüntetni azt, hogy élelmiszert, illetve gyógyhatású készítményt - akár ajándékba is - adjanak, illetve áruljanak ezeken a bemutatókon. Étrend-kiegészítő mindig szerepel, elsősorban ez a Q10 étrend-kiegészítő és nagyon jól tudjuk, hogy az étrend-kiegészítő is élelmiszernek minősül, és a jogszabály alapján pedig élelmiszer és gyógyhatású készítmény kereskedelmi forgalomba nem hozható. A másik jogszabály pedig azt is kimondja, hogy az ingyenesen fogyasztásra, használatra átadott termék is kereskedelmi forgalomnak nevezhető, tehát így az ajándékba adott kávé, olaj, kristálycukor, amiket szoktak adni, ez is jogszabályba ütközik.

Amit esetleg pozitívumként említhetek meg, hogy letiltott – KPIR-ben, illetve RAPEX rendszerben letiltott – termékek, ezeknek a forgalmazása a bemutatókon már egyre kevesebbszer fordulnak elő.

A másik nagyon nagy probléma. Általános szerződési feltételeket alkalmaznak a szerződéskötéskor, és igazából itt - majd a kollégánom is mondani fogja - ezzel kapcsolatban a legnagyobb probléma, hogy az elállási jogról nem tájékoztatják, illetve még hogyha megfelelően tájékoztatják is a fogyasztókat, akkor a gyakorlatban ezt nem úgy biztosítják, mint ahogy erről tájékoztatták őket. Itt legtöbbször az a probléma, hogy ugyan elállhat a

szerződéstől, de a befizetett foglalt nem kapja vissza, illetve még adminisztrációs költséget, szállítási költséget, bánatpénzt, nagyon-nagyon sok mindent szoktak ráverni a fogyasztóra, és bizony sokszor nem kis mértékben, mert ilyen 30-40 ezer forintokat zsebelnek be – csúnya szóval élve – a fogyasztóktól. És akkor itt adnám át a szót a kolléganőmnek, aki a továbbiakban beszél az általános szerződési feltételekről. Köszönöm figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen.
Tessék parancsolni, öné a szó!

Dr. Némethné Dr. Nagy Andrea főosztályvezető (NFH) szóbeli kiegészítője

DR. NÉMETHNÉ DR. NAGY ANDREA főosztályvezető (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság): Tisztelettel köszöntök mindenkit. Némethné Nagy Andrea vagyok a hatósági és jogi főosztályt vezetem a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnál és akkor rögtön a végéről mennék visszafelé.

Tehát külön osztályunk van arra, hogy a közérdekű kereseteket megindítsuk és történt is a közelmúltban termékbemutató cég ellen közérdekű keresetindítás pont az említett okokból kifolyólag, nevezetesen, hogy megtörtént a fogyasztó részéről az elállás, csak hogy benyelte a vállalkozás a már megfizetett foglalt, meg még adminisztrációs költséget is felszámolt. Nincs is ezzel semmi gond, mert megvan a jogalap a perindításra, a baj az az, hogy jelenleg úgy néz ki a polgári perrendtartás, mint ahogy kinézett eddig is, nevezetesen az általános perlés egy átlagos alperesre, átlagos felperesre íródott, és külön nem tartalmaz szabályozást a közérdekű keresetek intézményére. Ami nemcsak nekünk mint közérdekű keresetindításra jogosult hatóságnak nehezíti meg azt, hogy a fogyasztók érdekében éljen ezzel a jogintézménnyel, hanem a Ptk.-ban nevesített egyéb hatóságok és szervezetek részére is. Tehát az anomáliák közül az egyik legjelentősebb, hogy a közérdekű keresetindításnak az eljárásjogi háttere, ami a Pp., az kellően rugalmatlan.

A másik probléma, és ez szintén az elállással kapcsolatos, hogy aki ismeri a jelenlegi 213-as kormányrendeletet, az láthatja, hogy kétféle darab paragrafusban, kétféle szétszórtan taglalja a jelenlegi jogszabály, hogy mi minden kell, hogy az ilyen típusú szerződésekben, mint lényeges tartalmi elem szerepeljen. Na már most, a Ptk. azt mondja, hogy a szerződés akkor jön létre, ha a felek a lényeges tartalmi elemek tekintetében megállapodnak, persze nem kell, hogy kitérjenek arra, amit jogszabály rendez. A jogalkalmazó, aki nemcsak a hatóság, hanem adott esetben a vállalkozás is, vagy továbbmegyek, egy fogyasztó, amikor elolvassa ezt a kormányrendeletet, nagy valószínűség szerint nem fog a Ptk. kötetli tanokra abszolút figyelni. És el fogja kerülni a figyelmét az az apróság, hogy a kormányrendelet maga úgy fogalmaz, mint az elállási joggal kapcsolatos tájékoztatás tekintetében, minthogyha elég lenne a vállalkozás részéről legkésőbb a szerződés megkötésekor utólag az elállási jogról akár külön dokumentumban tájékoztatni a vevőt. Na, most - jogdogmatikailag, mondom, a Ptk. kötetli általános tanok szintjére emelve a történetet - ez így nem igaz. Az elállási jogról szóló tájékoztatás olyannyira lényeges tartalmi eleme magának a szerződésnek, hogy e nélkül létre se jöhet, arról már nem is beszélve, hogy a tájékoztatás megadása a szerződés érvénytelenségéhez vezet, amit ki is mond a rendelet. Tehát részünkről bizonyára szorgalmazni fogjuk, hogy a harmadik, negyedik paragrafusok tartalma egy picit egységesebben, érthetőbben a jogalkalmazók számára úgy kerüljön megfogalmazásra, hogy beemeljük azért azt is, amit a Ptk. a szerződéskötések általános tana részben *expressis verbis* nevesít.

A legelején a beszámolóknak a kolléganő említette, nehezen találunk fogást ezeken a rendezvényeken a vállalkozások részéről elhangzottakon, már csak azért is, mert nem feltétlenül jutunk be. Megfontolásra érdemesnek tartanánk egy olyan jogszabályi módosítást, ami hatáskört biztosítana az NFH részére arra vonatkozóan, amit egyébként az osztrák minta

prezentál, nevezetesen, hogy 6 héttel előtte, ahogyan megtartásra kerülnek a rendezvények, bejelentés tételi kötelezettséget mondjon ki a jogszabály a vállalkozásoknak, és így adott esetben mi magunk is az NFH részéről helyzetbe kerülhetnénk. Úgyhogy lényegében én nagyon gyorsan ennyit szerettem volna vázolni, nyilván meg fogjuk tenni részletesen is az észrevételeinket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, és a figyelmességüket is, hogy ezt összefogottan tették meg. Majd a konzultáció során biztos lesz olyan kérdés, ahol még lesz mód arra, hogy reagáljanak és még további információkat adjanak át nekünk.

Bővítsük a kört. A civil szervezetek képviselőit szeretnénk kérni, hogy csatlakozzanak. Az előzetes egyeztetés alapján, ha nem változott a helyzet, akkor dr. Eitmann Norbert, dr. Kóródy Dávid és dr. Krajcsik Szilvia az, aki szólásra jelentkezett. Kettőjüket már felismertem - kezdjük el, és ha majd megérkezik a további kolléga, akkor ezt megteesszük.

Kérem, majd mutatkozzanak be a jegyzőkönyv kedvéért és egy ilyen öt perc környékén – plusz mínusz néhány perc – egészítsék ki azt, amit elmondtak. Nagyon jó szakmai anyagokat kaptunk önöktől, az a bizottsági tagok felkészülését segítette, de nyilvánvaló ahhoz kapcsolódóan lesz a kiegészítés.

Önöké a szó!

Dr. Kóródy Dávid szakértő (FEOSZ) kiegészítése

DR. KÓRÓDY DÁVID szakértő (Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége): Jó napot kívánok elnök úr. Üdvözlöm a tisztelt képviselő urakat és képviselő asszonyokat.

Annyit én is elmondanék, bár mindenképpen egy kis változás van, tudomásom szerint dr. Eitmann Norbert, a Közép-Magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület elnöke nem tud sajnos részt venni, de mindenképpen felhívnám arra a tisztelt képviselők figyelmét, hogy ők is, tudomásom szerint, szakmai prezentációs anyaggal készültek.

Amúgy Kóródy Dávid vagyok, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségétől és a Közép-Magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület a tagszervezetünk.

Na már most, hogy mi is indokolja a termékbemutató kapcsán a jogi szabályozás felülvizsgálatát? Máris kettő kiragadott panasszal kezdeném, amelyek eléggé sarkalatosak, de úgy vélem, hogy rávilágítanak az ezzel kapcsolatos problémára. Most név nélkül, de nem szeretném így kimondani, valószínűleg mindenki ismeri azt a svájci céget, amely különböző gyógyhatású lámpákat, illetve különböző edényeket forgalmaz, termékbemutatókat szervez. *(Közbeszólás: Zepter.)* A Zepter, így van, köszönöm, hogy önök megtették helyettem. *(Közbeszólás: A bizottság tagjai ismerik ezt a céget.)* Ilyen információkat kaptunk, kaptam jómagam - persze megjegyzem, hogy magánemberként a Zepter egyik munkatársától -, hogy ott nagyon határozottan pontról pontra munkaköri leírásban ki van dolgozva, hogy az egyes telefonos ügyintézőknek milyen fontos szabályokat kell betartaniuk. A legelső az, hogy honnan, tehát az eredete kétséges, illetve eléggé gyanús, de kapnak valamilyen listát, névvel, elérhetőséggel. Ki van adva a telefonos ügyintézőknek, hogy ezt a listát az adott nap végig kell hívniuk, az is meg van határozva részletesen, hogy milyen szöveget kell alkalmazniuk. Az első persze, hogy mézes-mázos hangon beszélni a kedves leendő ügyféllel, hogy gratulálunk, ön nyert és egy kedves ismerőse nevezte be erre a bizonyos sorsolásra. Ha a fogyasztó megkérdezi azt, hogy és ki volt az a kedves ismerős, azt kell válaszolniuk, hogy sajnos, erre a listára, tehát a kedves ismerősök listájára már nincsen rálátásunk, bármily meglepő. Utána 6 percük van arra, hogy meggyőzzék a fogyasztókat arról, hogy vegyék át ezt a bizonyos már – idézőjelesen – „megnyert” csekély értékű, akár egy ilyen kés-villa szettet, tehát így csalogatják őket el ezekre a termékbemutatókra. Persze a fogyasztók elmennek és

utána itt már jönnek a több százezer forintos lámpák és a különböző érdekes gyakorlatokat lehet itt megfigyelni.

A másik fontos kiragadott példa lenne, hogy jómagam személyesen is foglalkoztam egy panaszossal, egy idős székely, fafaragó bácsikával. Viszont itt most ehhez hozzátartozik, hogy őt egy rendelőintézetből történő kijövetelkor kereste meg a Zepter képviselője - persze azt, hogy mi alapján, azt nem mondta - és rögtön azt mondta, hogy ön nyert, mégpedig egy tanfolyamon való részvételt és ezzel egybekötöttén egy pár kisebb értékű dolgot. Utána, mondanom se kell, hogy őt is rábeszéltek egy bizonyos 550 ezer forintos biopton lámpára, és állítólagosan, ennek a körülményei tisztázatlanok, de alá is írtak vele egy banki kölcsönszerződést az erről szóló összegről. Persze a bácsika másfél év múltán már azért rájött, hogy nem igazán tetszik ez neki, de már korábban sem akart ilyen kölcsönszerződést felvállalni - de itt most majd igyekszem rövidre fogni persze én is a szót.

Tehát mindenképpen fontos, hogy az elállási jogra felhívja a vállalkozás a fogyasztó figyelmét. Na már most, én ezt megkérdőjelezem, mikor napi szinten körülbelül ötször-hatszor hívták fel a bácsikát, hogy de ugye jó lesz és ugye megvásárolja, nem hinném, hogy a „de ugye jó lesz” után az a mondatfordulat következett volna, de azért lehetősége van elállni a szerződéstől 8 hónapon belül. Végül a bácsika másfél év múltán ott tart, hogy se lámpája – bár azért hozzáteszem, hogy ez szerintem azért kevésbé negatív tényező -, se félmillió forintja. Az elsőt akkor a bíróság sajnos 500 ezer forint megfizetésére ítélte, jelenleg másodfokon tart az ügy. Ezek voltak a panaszok és térjünk rá az érdemi részre, mégpedig a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége által javasolt változtatásokra.

Mindenképpen szükséges a jelenlegi kormányrendelet felülvizsgálata abban a tekintetben, hogy az elállási jog jelenleg 8 munkanap a szerződés megkötésétől, illetve a termék kézhezvételétől számítva. Mivel pontosan azt figyeltük meg a FEOSZ részéről, hogy a speciálisan védendő fogyasztókat célozzák meg, a nyugdíjasokat, akiknek több idejük van, több szabadidővel rendelkeznek, és sajnos valljuk be, azért naivabbak is az átlagnál egy icipicit és jobban megbíznak az ismeretlen hirdetésekben. Mindenképpen fel kell emelni 14 napra az elállási jogra rendelkezésre álló határidőt, mert a 8 munkanap sajnos elégtelennek bizonyul.

Nagyon fontos hiányosság a kormányrendelet részéről, hogy a távollevők között lévő szerződésről szóló kormányrendelettel ellentétesen, nem tartalmazza az elállási jog úgynevezett szankciós kiterjesztését. Mit is jelent ez? Azt jelenti, hogyha a kereskedő elmulasztja azon jogszabályi kötelezettségét, hogy felhívja a fogyasztó figyelmét arra, hogy őt elállási jog illeti meg, akkor az európai uniós javaslat - amely hozzáteszem, hogy a FEOSZ álláspontjának az alapja, mert olyan tartalmi elemekkel rendelkezik, amelyek mellett nem lehet elmenni a magyar szabályozás felülvizsgálatakor - úgy rendelkezik, ha a kereskedő elmulasztotta ezt a tájékoztatási kötelezettségét, akkor a maradéktalan szerződéses kötelezettségétől, annak teljesítésétől számítva a fogyasztót még 3 hónap elállási jog illeti meg. Tehát úgy véljük, hogy ezt mindenképpen érdemes kiterjeszteni.

Nagyon fontos az elállási jog kapcsán, hogy ennek megtételi formáját is kibővítsük. A jelenlegi kormányrendelet úgy rendelkezik, hogy csak írásban, tehát hogy írásban is lehetőség van erre. Fontos az, hogy ne csak hogy írásbeli lehetőséget biztosítsanak erre, hanem egyben azt a kötelezettséget is előírják, tehát hogy mind írásban megtehesse a fogyasztó azt, mind pedig elektronikus úton, számolva a jelenlegi fejlődő technikai helyzettel.

Ezen kívül a kereskedő tájékoztatási kötelezettségét szigorítani kell mindenképpen a fogyasztóval szemben, mert nagyon sokszor nem tisztázott, hogy milyen költségek terhelik a fogyasztót, milyen módon és milyen határidőben kell visszaküldenie a kereskedőnek. Ezzel kapcsolatosan a 2008-ban elfogadott uniós bizottsági javaslat - hangsúlyozom, hogy ez még csak bizottsági javaslat, tehát az EU-s jogalkotó még ezt nem fogadta el - ezzel kapcsolatosan arra hívja fel a figyelmet, hogy külön megrendelőlapot kell átadni a fogyasztónak és a

minimális tartalmi elemeket ennek a megrendelőlapnak már tartalmaznia kell. Ez, a jelenlegi helyzethez képest, mindenképpen fontos, hogy tartalmazza a minimális tájékoztatási kötelezettség körébe foglalt elemeket. Plusz, ami még nagyon fontos, az elállási nyilatkozat. Tehát ne úgynevezett Arial, satöbbi, mondjuk 4-es betűmérettel hívják fel a fogyasztó figyelmét arra, hogy elállási jog illeti meg őket, hanem az uniós irányelv világosan leírja azt, hogy ezt olvashatóan, egyértelműen, közérthetően kell tartalmaznia, és ezt mindenképpen az előbb említett megrendelőlaphoz hozzá kell csatolni.

Ezen kívül nagyon fontos – már lassan befejezem – a fogalmak tisztázása annak tekintetében, hogy mi is minősül üzlethelyiségen kívül kötött szerződésnek, illetve mi is minősül üzlethelyiségnek. Rengeteget figyeltük meg a FEOSZ részéről azt, hogy a vállalkozások úgy próbálják kikerülni – még egyszer mondom, a mostani kormányrendelet úgy rendelkezik, hogy üzleten kívül megkötött szerződésnek minősül, ha a kereskedő a telephelyén vagy székhelyén kívül köt szerződést a fogyasztóval –, hogy annak taktikájával élnek, hogy előzőleg termékbemutatót szerveznek, ott megtárgyalják a szerződést. Utána arra való kifogással, hogy a szerződést sajnos csak a székhelyen tudjuk aláírni, elcsalják oda a fogyasztót, megírják a szerződést és itt már máris elvesztik ezeket a pluszjogosultságokat. És nagyon fontos kitélet tartalmaz az uniós irányelv annak tekintetében, hogy ebbe a fogalmi körbe vonja nemcsak az előzőleg említett fogalmat, hanem azokat a szerződéseket is, amelyeket hiába az üzlethelyiségen belül kötöttek meg, de előzőleg üzlethelyiségen kívül tárgyaltak meg, és ezzel úgy véljük, hogy az előbb ismertetett probléma már rendezve volna.

És végül, de nem utolsósorban fontos a fogyasztó és a kereskedő jogainak és kötelezettségeinek részletes és pontos meghatározása az előbb említettek miatt, tehát a tájékoztatási kötelezettség bővítése az, ami elsősorban idetartozik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Semmiképpen sem a türelmetlenség látszott rajtunk, hanem annak a visszajelzése, hogy amit említett, az nagyon jól összefogottan a felkészítő anyagban is benne volt, tehát ilyen értelemben vissza csekkoltam, hogy igen, a problémákat hasonlóan látjuk.

Továbbadom a szót dr. Krajcsik Szilviának, OFE, ha, jól mondom.
Tessék parancsolni!

Dr. Krajcsik Szilvia jogász (OFE) kiegészítése

DR. KRAJCSIK SZILVIA (Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület): Köszönöm szépen. Jó napot kívánok. Krajcsik Szilvia vagyok, az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület jogásza és nagyon örülünk, hogy foglalkozik a bizottság ezzel a témával, mert mi is azt tapasztaljuk, hogy a hozzánk érkező fogyasztóknak időről időre visszatérő probléma ez a termékbemutatóval kapcsolatos szabályozás, illetve a kereskedők által alkalmazott gyakorlat, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat, illetve a problémás általános szerződési feltételeik. Igyekszem nagyon rövid lenni és inkább konkrét javaslatokat tenni, amelyek esetleg eddig még nem hangzottak el, és amivel lehetne javítani a fogyasztók helyzetét, illetve további garanciákat jelentene a fogyasztók számára.

Az egyik ilyen, amit mi fontosnak tartanánk, magában az elállási joggal, ami egy igen fontos fogyasztókat védő garancia, hogy kerüljön nevesítésre magában a jogszabályban az, hogy az elállási időtartam alatt – akár a termékbemutatón, akár később -, amíg le nem telik az elállási időtartam, addig a fogyasztótól semmilyen jogcímen nem lehet összeget átvenni. Erre van példa. Például az ingatlanoknál az erre vonatkozó jogszabályban ez így konkrétan nevesítésre kerül - szerintünk jó ötlet lenne, ha az üzleten kívüli kereskedésnél is deklarálva lenne a jogszabályban.

Aztán mi is fontosnak tartanánk a hatékony hatósági ellenőrzést. Egyetértünk az NFH képviselői által elmondottakkal, mi is hivatkoztunk az osztrák szabályozásra, mint egy

követendő minta, tehát, hogy előzetes bejelentési kötelezettsége legyen a kereskedőknek a rendezvényvel kapcsolatban, és adott esetben a hatóságnak hatékony eszközök álljanak rendelkezésre. Például úgy, hogy ha nem tesz eleget ennek a bejelentési kötelezettségnek, vagy a megfelelő elemeket nem tartalmazza a bejelentés, vagy adott esetben a meghívó kifogásolható, akkor adott esetben be is tilthassa ezt a rendezvényt a hatóság, illetve megfelelő szankciót, akár pénzbüntetést, kellően hatékony szankciót tudjon alkalmazni a kereskedővel szemben.

Fontosnak tartanánk még azt is, hogy megfelelő vagyoni biztosíték mellett működhessenek csak az ilyen típusú cégek. Elég gyakran fordulnak elő itt is, hogy egyik napról a másikra szűnnek meg ezek a cégek, eltűnnek a kereskedők, nem tudják a fogyasztók akár a jótállási szavatossági jogaikat, akár az elállási jogukat a cégekkel szemben érvényesíteni. Ezt ki lehetne esetleg azzal védeni, ha megfelelő vagyoni biztosítékot írnának elő akár olyan formában, mint az utazási vállalkozók, egy pénztéttel vagy egy biztosítóval kellene szerződnie ennek a biztosítására.

Amivel még nálunk találkoztunk, problémaként jelentkezett, hogy sok esetben azzal próbálják meg kikerülni a kereskedők az elállási jogot, hogy aláírattnak a fogyasztókkal egy olyan nyilatkozatot, hogy ő egyedileg összeállított csomagot vásárol, és ezáltal elveszti az elállási jogot. Itt általában az egyedileg összeállított csomag olyan elemeket tartalmaz, mint mondjuk infralámpa vagy szobakerékpár, vagy bármilyen, tehát tömegfogyasztásra szánt cikkekről van szó, ugyanakkor ezt aláíratják a fogyasztókkal, ami álláspontunk szerint teljesen jogszabályba ütköző. Ezt is szükségesnek tartanánk, hogy deklarálva legyen a jogszabályban, hogy ilyen esetekben is megilleti a fogyasztót az elállási joga a későbbi félreértések elkerülése végett.

Ami új keletű dolog és a termékbemutatókon inkább az elmúlt időszakban jelentkezett, hogy úgynevezett tagsági jogokat értékesítenek a fogyasztók részére, tehát meghatározott pénzösszegért - nem kevés pénzről van szó, tehát több tízezer forintért - azt mondják, hogy bizonyos időtartamon belül bizonyos kedvezmények kaphatók bizonyos szolgáltatások vagy termékek árából. Ugyanolyan körülmények között kerül sor magára a szerződés megkötésére, tehát nincs abban a helyzetben a fogyasztó, hogy kellően átgondolja, hogy neki szüksége van-e erre a termékre vagy szolgáltatásra, illetve hogy kellően átgondolja, hogy máshol esetleg olcsóbban szerezhethetné meg. Viszont amikor szeretne elállni, akkor arra hivatkoznak a vállalkozások, hogy ez nem egy termék, vagy nem egy szolgáltatás, tehát ilyen szempontból nem illeti meg a fogyasztót az elállási jog, úgyhogy szeretnénk, ha ez nevesítésre kerülne a jogszabályban maga a tagsági jog és ilyen esetekben is megilleti a fogyasztókat az elállási jog.

És ha már szóba került, akkor utolsóként az uniós szabályozással kapcsolatban. Mi is támogatnánk az elállási jognak vagy időtartamnak a felemelését, illetve azt is, hogy maga a jogszabály tartalmazzon például egy elállási nyilatkozat mintát, amit a kereskedőknek kötelező lenne a szerződéseikben átvenni. Ugyanakkor nem támogatjuk viszont az arra irányuló kezdeményezést, úgy szól a javaslat, hogy elkerülendő, hogy olyan fogyasztóknak nyújtson visszatérítést a kereskedő, aki még nem juttatta vissza a terméket. Ez nevesítésre kerülne, hogy a fogyasztónak, miután elállási szándékát jelezte a kereskedő felé, hiszen 4 napja van, hogy visszajuttassa a terméket, ezzel szemben viszont a kereskedőnek 30 napja van arra, vagy lenne arra, hogy miután ő készítette az elállási nyilatkozatot, a pénzt visszafizesse a fogyasztó részére. Szerintünk ez a fogyasztók számára káros lehet, mert adott esetben semmiféle biztosíték nem marad a kezükben, tehát nemcsak a pénzüket után futhatnak, de akár a terméket sem tudják, miután visszaszolgáltatták, még ennyi biztosítékuk sem marad arra, hogy a kereskedő kifizesse a számukra. Mi úgy gondoljuk, hogy egy erőfölényes helyzet van amúgy is a vállalkozások részére, tehát nekik megvannak adott esetben az ahhoz szükséges anyagi és egyéb jogi eszközei, ha valóban a fogyasztó nem juttatja vissza a terméket, akkor ezt tudják érvényesíteni a fogyasztóval szemben. Ilyen szempontból a fogyasztók jóval

kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, tehát ez irányú módosítást mi nem támogatnánk és szeretném, ha ez nem kerülne át így majd a későbbiekben a magyar szabályozásba. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A jegyzőkönyvvezető nevében is, mert elég gyorsan kellett mindezt rögzíteni.

Az NGM képviselőjének szeretnék még szót adni, ennek jegyében kérem, hogy ő is üljön ide az asztalhoz és folytassuk ilyen értelemben a konzultációt, majd azt követően szerintem a bizottság tagjaiban felgyült rengeteg olyan megjegyzés, kérdés, amivel szeretnék mi is hozzájárulni a közös gondolkodáshoz.

Tessék parancsolni!

Dr. Aranyi Péter fogyasztóvédelmi főreferens (NGM) kiegészítése

DR. ARANYI PÉTER fogyasztóvédelmi főreferens (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Üdvözlöm a tisztelt bizottság tagjait. Aranyi Péter vagyok, az NGM KKV fejlesztési, kereskedelmi és fogyasztóvédelmi főosztályán a fogyasztóvédelem területéért vagyok a többi kollégámmal együtt felelős.

A bizottsági ülést megelőzően jómagam is tájékozódtam, illetve átolvastam a civil szervezetek által írásban megküldött észrevételeket, illetve felvetéseket. Ezek között jó néhány a fogyasztók védelme szempontjából előremutató és hasznosnak tekinthető gondolatot találtam. Éppen ezért igazából ezekre a felvetésekre szeretnék három pontban röviden reflektálni.

Igazából az első észrevételem koncepcionális lenne. Először is azt kell megvizsgálni, itt az üzleten kívüli kereskedés, illetve kifejezetten a termékbemutatók kapcsán, hogy mennyiben merül fel jogalkotás szüksége, mennyiben van szabályozási szükséglet, illetve mennyiben valósíthatók vagy oldhatóak fel a mostani problémák, adott esetben jogon kívüli eszközökkel, például a fogyasztóvédelmi civil szervezetek tájékoztatási tevékenységével. Most ezt a feladatot a hatóság részéről is értelmezhetőnek tartom, tehát akár a hatóság, a vállalkozások irányába, akár pedig a civil szervezetek, a fogyasztók irányába hangsúlyosabban állást foglalnának, illetve kinyilvánítanák véleményeiket, hogy mik azok a területek, ahol a fogyasztókra figyelniük kell, míg azok az úgynevezett csapdák, amiktől óvakodniuk kell. És ugyanúgy a vállalkozások irányába mik azok az előírások, jogszabályi várakozások, amelyeknek nekik meg kell felelniük.

Illetve van ennek az egész történetnek egy másik hozadéka – és erre az NFH részéről is hallottunk hozzászólást -, hogy nem csak ez a 213/2008-as kormányrendelet az, ami alapján ez a tevékenység ellenőrizhető és szankcionálható, hanem a fogyasztókkal szemben a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény is. És hogy a tájékoztatási követelmények teljesítése, illetve a vállalkozás tanúsított magatartása - kifejezetten például az ilyen termékbemutatóval egybekötött utazásoknál - megfelelően használhatónak tűnik, de természetesen más eszközökre is szükség van. Éppen ezért, ha már szóba került az üzleten kívüli kereskedés, fontos, hogy ezt az egész tevékenységet három szemszögből vizsgáljuk.

Egyfelől ez a 213/2008-as kormányrendelet kapcsán van egy elég erőteljes kötelmi jogi hozadéka ennek az egész szabályozásnak. Ez a kormányrendelet a Ptk. általános kötelmi jogi szabályaihoz kapcsolódóan egy speciális szerződéstípust szabályoz, éppen ezért ezek a kötelmi jogi vonatkozások most jelen napirendi pont kapcsán kiemelt jelentőséggel bírnak. Emellett van ennek a szabályozási körnek fogyasztóvédelmi vonatkozása, hiszen az említett kormányrendelet vállalkozás és fogyasztó viszonylatában szabályozza a tájékoztatási követelményeket, illetve a jogokat és kötelezettségeket. Ugyanakkor nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy az üzleten kívüli kereskedés egy speciális kereskedelmi forma, éppen ezért

kereskedelmi jogi vonatkozásai is vannak ennek az egész kérdéskörnek, amelyeket nem szabad elfelejteni akkor, amikor adott esetben a szabályozás felülvizsgálatáról beszélünk.

A másik ilyen fontos kapcsolódási pont, ez a többször már említett fogyasztói jogokról szóló irányelv tervezet, ami közösségi szinten kerül majd valamikor elfogadásra. Itt a hozzászólások között is többen kiemelték és az írott anyagban is láttam, hogy többen hivatkoztak az irányelvben foglalt javaslatokra, mint követendő példára, és amelyeket még a közösségi szabályozás elfogadását megelőzően is át lehetne már venni a magyar jogba. Itt azért felhívnám a figyelmet arra, hogy vélhetően úgy gondolom, hogy a civil szervezetek is, amikor megvizsgálták ezt az irányelv javaslatot, akkor a bizottság honlapján közzétett 2008-as kiindulási javaslatból indultak ki és azóta rengeteg változás történt. Tehát ezt az irányelvet folyamatosan heti szinten tárgyalják kint, és rengeteg minden változott már azóta is, és meglehetősen képlékeny ez a szöveg. Így például elhangzott az elállási határidőnek a 14 nap, az nyilván most is megvan, tehát vannak olyan fontos részek, amelyek most is megállják a helyüket, de például a tájékoztatási elemeknél vagy például a fogyasztó részére átadandó okmányoknál itt vannak komoly változások, illetve a határidők tekintetében és más helyen. Tehát azt gondolom, hogy érdemes várni még a közösségi fejleményekre, hiszen ha ez az irányelv tényleg a maximum harmonizáció irányába megy el, akkor felesleges idejekorán olyan változásokat eszközölni a hazai jogrendben, amelyeket utóbb az irányelv hatályba lépésével egyidejűleg újra módosítanunk kellene, tehát ezt azért fontosnak tartom.

A harmadik felvetés pedig, amit mindenképpen jelezni szeretnék – és ez összefügg az első és a második észrevételemmel is -, az pedig az, hogy egyfelől a kötelmi jogi vonatkozást, másfelől pedig a jogharmonizációs feladatok tekintetében ez a 213/2008-as kormányrendelet a miniszterek feladat és hatásköréről szóló 212/2010-es kormányrendelet alapján jelenleg a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium feladatkörébe tartozik. Nyilván a Nemzetgazdasági Minisztériummal együtt, hiszen fogyasztóvédelmi kérdésekkel is foglalkozik ez a jogszabály, viszont önmagában az NGM legjobb akarata ellenére sem fogja tudni ezt a jogszabályt módosítani. Amit tehetünk, és amit tenni is fogunk, ha ezt a bizottság, illetve a civilek és a hatóság is úgy gondolják, hogy szükséges, hogy megvizsgáljuk a megtett javaslatokat, megnézzük, hogy azok mennyiben megvalósíthatóak, mennyiben állnak összhangban a jelenleg kidolgozás alatt álló irányelvvel, mennyiben szolgálják a fogyasztók védelmét. És ha ezek mind megállják a helyüket, akkor ezeket a javaslatokat - annyit tudunk tenni - összegyűjtjük, megfogalmazzuk és akár kodifikált formában, akár csak felvetés szintjén továbbítjuk a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumnak. Ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a kiegészítést és ne is menjen el az asztaltól, sőt inkább szeretném kérni az NFH képviselőit és a civil szervezetek képviselőit, hogy üljenek ide az asztalhoz, hiszen a beszélgetés jegyében nem fognak percnként felállni és odalépni a mikrofonhoz, egyszerűbb, ha mindannyian ott ülünk az asztalnál.

Köszönjük szépen a felvezetésekét. A felvezetésekéből is jól látszik az, hogy egy olyan problémával találkoztunk, ami nagyon sok, elsősorban időskorú fogyasztónak az életét nehezíti meg. Ráadásul egy olyan problémával, ami évről évre a szabálytalanságok szintjén szinte alig csökkenő tendenciát mutat.

Az NFH által adott anyagból is látjuk, hogy 2008-ban 88 százalékos, 2009-ben pedig 84 százalékos volt a szabálytalansági szint. Valószínűleg a csökkenés azért is lehet – mondja itt alelnök úr -, hogy nem engedték be néhány helyre a felügyelőket. De a tréfát félretéve, az a régiós arányokat jellemző ábra, amit önök közreadtak, az önmagáért beszél, hogy van olyan régió, ahol 100 százalékos a szabálytalansági szint az önök tapasztalata alapján, és toronymagasan pozitív értelemben vezet a közép-magyarországi régió, ahol ironikusan

mondom csak, minden második eset szabálytalan, ezzel már a lista elejére lehet kerülni - úgyhogy látjuk és érzékeljük a problémát.

Szeretnék ebbe a konzultációba egy kicsit bizottsági tagként is belekapcsolódní. Köszönjük önöknek a felkészítő anyagokat, utánaéztünk egy csomó mindennek és ez jól használta a mai beszélgetést. Úgy haladnánk, ahogy szoktunk, felváltva: ellenzéki, kormánypárti megszólalásokkal, bár azt gondolom, hogy itt ebben a témában valószínűség szerint nincs törésvonal az ellenzék és kormánypárti képviselők között, merthogy azt látom, hogy mindenki abban érdekelt, hogy előbbre tudjunk lépni, ennek jegyében adnám meg a szót. Szerintem alelnök úr biztos akar szólni és azt követően ellenzéki oldalon valamelyik képviselőtársamnak adnék szót és akkor így fogunk haladni - kérdésekkel is és megjegyzésekkel is élhetünk.

Kérdések, vélemények

Elnézést, alelnök úr, mielőtt szót adnék, egy kérdést mindjárt feltennék, aztán majd, aki tud, válaszol rá. Van-e ma olyan egységes kimutatás azokról a cégekről, akik ezt a tevékenységet végzik, tehát van-e valamilyen rendszerbe rögzített kimutatás, hogy hány cég van, kik ezek, hol lehet őket tetten érni - ha tudnak, akkor kérem, válaszoljanak erre is.

Alelnök úr, tessék, parancsolj!

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagy szeretettel köszöntöm a vendégeinket, nem akarom elvenni a kenyerüket, nyilván nincs ilyen nyilvántartás a cégekről, és azt gondolom, hogy addig, amíg nem tudjuk megváltoztatni a jogi szabályt, mondjuk minimum arra, hogy bejelentési kötelezettség legyen az ilyen rendezvényeknél, addig valószínűleg nem is lesz. Nem akarok előreszaladni.

Még egyszer sok szeretettel köszöntök mindenkit. A felkészítő anyagokat is átolvasva, meghallgatva az önök hozzászólásait, nyilvánvalóvá válik, hogy ezt a problémát ma nem fogjuk megoldani, nyilván nem is ezért jöttünk. Viszont a bizottságnak, én személy szerint is - ha lehet ezt a szót használni idézőjelben - „erőltetem”, hogy erről a témáról essék szó a Fogyasztóvédelmi bizottságban. A bizottságnak az lehet a feladata egyrészt, hogy felveti ezt a témát, ez történik ma, egyáltalán megismerjük azokat a problémákat, amelyek vannak, és amit még eddig nem ismertünk, mert engem például sokan keresnek kérvényekben a fogadóóráimon, ez nyilván nem véletlen, a Dél-Alföldön lakom, tehát az a legfertőzöttebb rész a kimutatás szerint.

Azt gondolom, hogy a mai felvetésnek, illetve annak az állásfoglalásnak, amelyet elfogadunk a bizottsági ülés végén, és amelyet eljuttatunk a kormányzati szervekhez is, azt jelentheti, hogy kezdődik egy olyan munka, amely reményeim szerint a nem túl távoli jövőben megtalálja azokat a megoldásokat, hogy ezen a területen ne ilyen számok legyenek, illetve hogy a fogyasztókat valóban jobban meg tudjuk védeni.

Néhány kérdést szeretnék feltenni, mondhatnám azt is, hogy az előző ciklusban az oktatási bizottság elnöke fogalmazott meg egy kérdésnek álcázott véleményt, de ez most engedélyezett, néhány ilyen engedjenek meg nekem. Mert az látszik, hogy ezen a területen - a felkészítő anyagokból is, a most elhangzottakból is kiolvasható szerintem -, ha képviselőtársaim majd hozzászólnak, vagy ha nem, akkor nyugodtan elmondhatjuk, hogy sok mindent tudunk erről a területről, legalábbis kiderült az, hogy a tisztességtelen piaci magatartásnak egy állatorvosi lova látszik kialakulni, és ezzel azt hiszem mindannyian találkoztunk, ha máshol nem, a postaládánkba ilyen bedobált szórólappokkal. A szerencsésebb emberek ezt a postaládájuk mellett lévő kukában helyezik el, a szerencsétlenebbek pedig beugranak ennek.

Van néhány olyan kérdés, ami egyrészt itt vetődött fel az önök elmondása alapján, másrészt pedig már előtte is. A kérdésem az - és ez ilyen költői kérdés -, hogy csak

jogszabályi hiány okozza-e azt, hogy ami történik a termékbemutatók területén, ez az első kérdésem, erre szeretném, ha majd az illetékes önök közül válaszolna. Meg tudjuk-e oldani ezt a problémát úgy, mert a bizottságnak egyébként - persze az Országgyűlés törvényalkotó bizottságának - nincsen más lehetősége, minthogy ebben az állásfoglalásban is azokat a kívánalmakat fogalmazzuk meg, amelyek jogszabályváltozásban öltenek majd testet, arra lennék kíváncsi, hogy ez önmagában alkalmas-e arra, hogy ezt a problémát orvosoljuk.

A másik az, furcsálltam, aztán gondolkodtam, már nem furcsállom annyira, de mégis szeretnék róla hallani, hiszen nem engedik be a felügyelőket, a hatóság felügyelőit – ennek mi az oka, ha erről bővebben hallhatnánk, hogy hogyan tudunk ezen a területen előrelépni; nem biztos, hogy ezzel majd a statisztika javul, de mégiscsak másfajta eredményeket lehet elérni.

Azt is kérdezem a civil szervezetek képviselőitől, illetve a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság képviselőitől, hogy azok a javaslatok, amelyeket megkaptunk, azok felölelik-e az egész problémát, alkalmasak-e arra, ha ilyen irányú törvénymódosítások történnek, akkor sikeresebbek lehetünk-e ezen a területen.

És van egy fontos dolog végezetül – vagy majdnem végezetül -, egyetlen olyan adatot nem láttam, nem is hallottam, nem is olvastam, pedig végigolvastam minden anyagot, amely eljutott hozzánk, amely foglalkozna a fogyasztók tájékoztatásával. A Közép-Magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület anyaga kifejezetten a nyugdíjasokról beszél, az én tapasztalataim is azok, hogy nagyon nagy arányban ezekre a termékbemutatókra a nyugdíjasok mennek el. Nem látok egyetlen olyan, és nem is találkozom vele a mindennapi életben sem, még bizottsági alelnökként sem, hogy a termékbemutatókkal kapcsolatban a fogyasztók – akár a civil szervezetektől, akár a fogyasztóvédelmi hatóságtól, akár más szervtől – kapnának egy olyan világos, érthető tájékoztatót, hogy nekik mire kell figyelniük, illetve milyen veszélyei vannak annak, ha elmennek kifejezetten az ajándék miatt, ez egyébként általános, egy ilyen termékbemutatóra. Annak milyen veszélyei vannak, illetve mi az, ami őket, milyen jogok azok, amelyek őket megilletik, amivel élhetnek, és ha élhetnek, akkor ezzel hol élhetnek; illetve hogy ha ebbe a csapdába beleléptek, akkor kihez fordulhatnak az ügyben, hogy mihamarabb segítséget kapjanak. Sok mindenféle tájékoztatást láttam ez ügyben, de ezzel kapcsolatban – és ez egy nagy probléma, még egyszer mondom, állatorvosi lova a tisztességtelen piaci magatartásnak, az erőfölénnyel való visszaélésnek – erről egyetlen tájékoztató anyagot nem láttam, én csak reménykedem abban, hogy ez az én tájékoztatlanságom miatt van, és nem azért, mert nincs ilyen.

Végezetül. Azt gondolom, hogy ezt a problémát úgy fogjuk tudni megoldani, ha egy három pilléren álló, vagy három lábon álló intézkedési javaslatot tudunk majd megtenni az elkövetkező időszakban, amelynek az egyik lába kétségtelen a jogszabályi változtatások, amelyet át kell tekinteni, hogy hogyan vagyunk képesek a gyökerénél megfogni a problémát. Mert, ahogy elhangzott, ezek a cégek azért elég innovatívak ahhoz, hogy mindig kitaláljanak valamit, buzdítok mindenkit ugyanerre az innovatív hozzáállásra, mert azt gondolom, hogy például a termékbemutatók időbeni bejelentési kötelezettsége egy jól megfogható pontja lehet akár az ellenőrzésnek, akár annak az innovációnak, amelyet ezek a cégek megcsinálnak.

A másik lába lehet ennek, a talán eredményes intézkedési tervnek – és ezt mind a hármat kérdésként is felteszem -, ez a hatósági ellenőrzés, illetve a hatósági jogosítványok megfelelő kibővítése és nyilván ehhez az anyagi források biztosítása is, mert anélkül nehéz lesz majd ellenőrizni. És amit az előbb elmondtam, a harmadik lába - e nélkül nem fogjuk tudni megoldani - az a fogyasztók vagy mondhatnánk a lakosság megfelelő tájékoztatása: vagy médiakampány, vagy tájékoztató kampány, vagy nem tudom, nevezhetjük bárhogy - ráadásul ezt úgy kéne tenni, hogy mindenhová eljusson. A tapasztalataim szerint, ez csak megerősítette ezt a kimutatást, amely a Dél-Alföldön százszázalékos kifogásolási arányt mutat. Lehet, hogy ez mostanában van, az elmúlt néhány hónapban vagy néhány esztendőben.

Ezek a cégek olyan területeken tartanak elsősorban ilyen termékbemutatókat, amelyek kistelepülések, kistelepülési idős embereket próbálnak ebbe bevonni.

Tehát egy olyan tájékoztatásra van szükség, nem véletlen ez a Dél-Alföld, ez pont egy ilyen régió. Ennek a tájékoztatásnak nem olyannak kell lenni csak, amivel kipipáltuk ezt a dolgot, hanem olyannak, amelyet a vidéki falusi idős emberek is megértenek, oda is figyelnek rájuk és el is jut hozzájuk. Nem nagy eredmény – ahogy az elnök úr mondta -, hogy a közép-magyarországi régióban 50 százalékos az ilyen kifogásolási arány és ezzel első helyre lehet kerülni, nemcsak ez az oka. Az is az oka, sejtéseim szerint, hogy ott azért a mindenféle média - akár az elektronikus média, akár az internet, akár bármely nyomtatott média - sokkal jobban eljut az emberekhez, ebben a régióban a fogyasztók tájékozottabbak, mint a vidéki kistelepüléseken élő idős emberek.

Szóval azt gondolom, hogy e nélkül a láb nélkül, akármilyen fogadókészség van jogszabályi változtatásokra, akármilyen módon erősítjük meg a hatóságokat ezen a területen és akármennyit fognak ellenőrizni, nem fogunk tudni eredményt elérni, mert nem csak ezen múlik. Hanem azon is múlik, hogy a fogyasztók mennyire tájékozottak, mennyire érzik a veszélyét annak, hogy egy ilyen rendezvényen – nevezzük rendezvénynek – részt vesznek és mennyire vannak tisztában azokkal a jogokkal, amelyek őket megilletik, illetve azzal, hogy hová fordulhatnak, ha bármi panaszuk van. Ennyivel szerettem volna egyelőre hozzájárulni ehhez a bizottsági üléshez. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr.

Kérdezem, hogy az ellenzéki oldalon van-e képviselőtársam, aki kíván most szólni. *(Nincs jelzés.)* Ha nincs ilyen, akkor visszadobom a labdát - igen, többen is vannak.

Először Boldog István képviselő úrnak, aztán Örvendi László képviselőtársamnak adom meg a szót, aztán majd Spaller Endrének és megnézzük, hogy még ki kíván hozzászólni.

Parancsolj, képviselő úr!

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm. Tisztelettel köszöntök mindenkit. Megmondom őszintén, hogy én magam csak átverő túsóknak nevezem ezeket a buszos túsókat. A számokat látva, azt hiszem, hogy ez így is van. Eddig nem ismertem a számokat, csak a hozzám forduló lakosokat, illetve volt saját, meg családi tapasztalatom is erről. Sajnos nemcsak az utazós túsók vannak, hanem az itt említett telefonosok is, tehát mindenféle: szállás részvényeket adunk el, meghívunk egy árubemutatóra és feladunk egy szállás részvényt, amit rád beszélünk, hogy jó vastag előleget tegyél le, és utána, ha azt nem kapod vissza, természetesen elállsz, mert még véletlenül se adják vissza, majd perelhatsz, mint a székelő bácsi.

Azt gondolom, hogy nagyon komoly jogi háttérrel kell biztosítani ahhoz, hogy ezek a cégek áttérjenek a tisztességes piaci magatartásra. Tehát ezek a számok elrettentőek. Azt gondolom – alelnök úr és elnök úr nem ért velem egyet nyilván, mert úgy gondolják, hogy nem lehet megoldani –, hogy meg lehet oldani; azok a cégek, akik tisztességtelen piaci magatartást tanúsítanak, azokat egyszerűen fel kell számolni. Ez lehet, hogy nagyon drasztikus, de azt gondolom, hogy az ilyen tisztességtelen kereskedőket meg kell szüntetni, hatóságilag meg kell szüntetni. Olyan törvényt kell hozni, hogy hatóságilag, kétszer, háromszor megbüntetjük, és nem tudja tisztességesen képviselni, akkor meg kell szüntetni. Odáig megyek, hogy akár azokat a cégtulajdonosokat, akik ilyen céget üzemeltettek és megszűnésre került a vállalkozásuk, többet ne is alapíthasson új céget.

Kiszámoltam ezeket a bírságokat. Nagyon alacsonynak tartom a bírságok számát. 72 esetben szabtak ki fogyasztóvédelmi bírságot, 182 ezer forint egy bírság mértéke. Egy Zepter lámpa, amiket itt halottunk, meg magam is tudom, 500 ezer forint – azon a kereskedő cég,

kapásból keresett 200 ezret, egy árán kifizette ezt a bírságot. Azt gondolom, hogy a bírságok terén is előre kéne lépünk, és ad absurdum egy-egy ellenőrzés alkalmával, amikor tisztességtelen piaci folyamatok vannak, ha magában milliós tételű bírságokat szabunk ki, akkor talán egy kicsit elrettentőbbek leszünk, én hiszek az elrettentésben minden területen. Azt gondolom, miután én ezt egyébiránt bűnözésnek tartom, amit ezek a cégek folytatnak, és a bűnözőkkel szemben keményen kell fellépni, ez a másik kemény fellépés. Az egyik az, hogy az olyan céget, akik sorozatosan elkövetik ezt, meg kell szüntetni, ki kell zárni ebből a lehetőségből, hogy többet ilyet ne folytassanak; a másik pedig, hogy igen kemény bírságokat kellene kiszabni.

Azt is el tudom képzelni, hogy nem 72 esetben szabunk ki 13 millió forint bírságot, hanem egy esetben szabunk ki 10 millió forintot, az a cég garantáltan többet nem fogja elkövetni, biztos vagyok benne, maximum megszűnik. És látható, hogy nyilvánvalóan sokkal több ellenőrzésre volna szükség, aminek nekünk kell nyilvánvaló megteremteni: a parlamentnek az anyagi fedezetét a hatóság felé, mert ha ilyen hatalmas a szabálytalanságok aránya, 84 százalék, és az csak az ellenőrzötteknél, akkor mi lehet, ahol nem ellenőrizték. Teljesen nyilvánvaló, hogy nem buták ezek a cégek, és megsejtik, hogy jön az ellenőrzés, és akkor esetleg még tisztességesen is próbálnak viselkedni, tehát azt gondolom, hogy sokkal több ellenőrzésre és hatékonyabb büntetési tételekre volna szükség.

Kérdezem, hogy van-e erre lehetőség, vagy pedig valami behatárolja azt, hogy csak ilyen 182 ezer forintos - a fogyasztóvédelmi törvény csak 10 ezer forintos -, a másik esetben pedig 229 ezer forintos átlagbírságot vetettünk ki, ami azt gondolom, hogy nagyon alacsony. Ha én gyorsan hajtok ad absurdum, kapásból 90 ezer forintot is fizethetek, ezek a cégek ennél sokkal tisztességtelenebbek. Az egyik réteg idős, nyugdíjas embereket vernek át a legtöbb esetben, a másik réteg a családosokat veri egyébként át, ez a telefonon üdülési jegyet vagy üdülési jogot adok el, ez általában a családosokra vonatkozik, azokat verik át. Mindenesetre olyan rétegeket vernek át nagyjából, akik nem biztos, hogy tudják ezt egy idő után fizetni és a gyakorlatilag nem is biztos, hogy felfogják azt, hogy ott adott esetben mit vásároltak.

Még egyszer mondom, javasolnám a bírságok nagymértékű megemelését, az hozhat változást ebben, illetve azt, hogy ezekkel a cégekkel szemben sokkal szigorúbban kell fellépni, és ha van olyan eset, hogy a felügyelők nem jutnak be az ellenőrzési jogukat gyakorolni, akkor azt gondolom, hogy meg kell adni minden hatósági lehetőséget ahhoz, hogy igenis bejussanak. Mert az a cég, aki nem engedi be ellenőrzésre a felügyelőt, az már biztos, hogy tisztességtelen, még ha most nem is emelte a 84 százalékot fentebb, de biztos vagyok benne, hogy ott olyan dolgok történtek, ami súlyosan megemelte volna ezt a százalékot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Egy megjegyzésre átadom a szót alelnök úrnak!

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Megígértem az előbb, hogy nem fogok még egyszer hozzászólni, de a jegyzőkönyv kedvéért, meg képviselő úr tájékoztatására szeretném tisztázni. Nem arról volt szó, hogy nem értettünk vele egyet, csak a képviselő úr azt mondta, hogy valahogyan ezeket a cégeket a tisztességes piaci magatartásra kell szorítani és csak abban egyeztünk meg elnök úrral, hogy szerintünk ezt nem lehet, ezek a cégek tisztességtelen piaci magatartásra jöttek létre, tehát egyetértünk. Köszönöm szépen.

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Én is így gondoltam.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezzel egyetemben Örvendi képviselő úr parancsolj, tied a szó!

ÖRVENDI LÁSZLÓ (Fidesz): Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a szót. Én nem vagyok annyira fertőzött területen, Debrecen környékén, mint ahogy alelnök úr, nálunk csak 93 százalék a szabálytalanság aránya, tehát alapvetően mind szabálytalan.

Minél többet hallottam a beszámolót, annál inkább megerősödött bennem, hogy itt nagyon drasztikusan kell lépni, ha azt akarjuk, hogy megvédjük ezt az idős korosztályt ezekkel a hiénákkal szemben. Hogy lehet az, hogy a felügyelő hatóságot nem engedik be. Ha valóban egy ellenőrzőt nem engednek be, ott biztos, hogy szabálytalanság van, az száz százalék, ilyen nincs, máskülönben a hatóságnak joga van bemenni mindenhova, szerintem; a felügyelő hatóság is erősebben a sarkára kellett volna, hogy álljon.

Nincs jogi háttér az ellenőrzésekhez – akkor csinálni kell jogi háttérrel, meg kell alkotni, de lehet, hogy nem lesz rá szükség, majd mindjárt megmondom, hogy miért. Összességében ez a kereskedelmi forma, megítélésem szerint, mind az értékesítési formája szabálytalan, és zömében az áru sem fedí az, amit hirdetnek róla, tehát akkor az is szabálytalan. Nekem az a véleményem, hogy ezeket a különböző, kereskedelmen kívüli forgalmazásban lévő, akár fogyasztási eszközök, akár sajnos nagyon sok élelmiszer és gyógyhatású készítmény forgalmazása is megtörténik. Különböző cégek vannak, és a kozmetikumot forgalmazó kereskedelmi láncon kívül, vagy forgalmon kívül, úgynevezett multi-level marketing, level-marketingben dolgoznak, piramisszerű felépítményekben dolgoznak. Nekem az a véleményem, ezeket az eddigi tapasztalatok alapján, be kell szüntetni Magyarországon. Kész, eddig tartott, nincs tovább. Semmi értelme, hogy még tovább játsszuk a rabló pandúrt ezekkel a cégekkel szemben. Egy nagy csomó energiát ráköltünk, nagyon sok pénzt ráköltünk, ugyanakkor tudjuk azt, hogy ezek a cégek egy lépéssel mindig előrébb vannak az ellenőrző hatóságokkal szemben, tehát nem érjük el a céljainkat.

Úgyhogy nekem az a véleményem, hogy meg kell alkotni azt a törvényt, hogy csak üzleten keresztül értékesítés lehet Magyarországon. Ezeket az üzleten kívüli különböző kereskedelmi formákat Magyarországon be kell szüntetni; nagyon kevés ember nagyon jól él belőle, de a fogyasztóknak a zömét becsapják. Köszönöm szépen. Nekem ez a véleményem, könnyen megoldhatjuk a jogi háttérrel, be kell szüntetni ezt a kereskedelmi formát. Szerintem ez semmilyen európai jogban nem közismert, nem kell ilyen liberális kereskedelmet alkalmazni. Köszönöm szépen, ennyit akartam.

ELNÖK: Köszönöm képviselő úr. Spaller Endre képviselő úr jelentkezett és remélem, hogy az NGM képviselője figyelt a javaslatokra és majd tud is reagálni.

Spaller képviselő úr, parancsoljon!

SPALLER ENDRE (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Mindenekelőtt köszönöm, hogy a civil szervezetek így segítik a bizottság munkáját, azt gondolom, hogy így gyűltek össze talán a legnagyobb mértékben azok a tapasztalatok, a konkrét ügyekre vonatkozóan, amelyeket fel tud használni akár a minisztérium, akár a bizottság. Amihez leginkább csatlakoznék, az az üdülési jog. Azt gondolom – itt a listán is említett – ez mutatja, hogy itt azért valamifajta szabályozás kell, ugyanis ez Európában kiválóan működő intézmény. Szerintem nincsen olyan nyugat-európai ország, ahol ez ne működne, egyedül Magyarország az – szerintem egész Európában -, ahol egy ilyen maffia tevékenységgé silányul, ha mondhatom ezt.

Ez abból a szempontból is érdekes, és azért foglalkozom vele, mert nagyon sok mindent, ami itt elhangzott, szerintem érint. Az egyik az, hogy 8, vagy 14 napos elállás. Az üdülési jog esetében, mivel először átveszi kvázi a terméket, azaz megpróbál elmenni egy ilyen üdülésre, az mondjuk, ha szeptemberben vagy októberben eladják neki, akkor az mondjuk egy szűk hét, és az a 14 napon biztosan túl van – ez az egyik. A másik, valahogy úgy

kéne tájékoztatni, tehát olyan tájékoztatást kéne előírni, amiben kiderül az, hogy mennyibe is kerül az egyéb járulékos költség. Tehát mondjuk egy lámpa esetében ez talán értelmetlen, de még ott is vannak járulékos költségek, mondjuk, ha kiég egy égő, akkor nem mindegy, hogy azt 200 ezer forintért lehet pótolni, vagy, hogy hogyan. Az üdülési jog esetében meg egészen elképesztő, hogy amennyiben egy üdülési jognak az értéke, annyiért lehet, mondjuk kiutazni, ha egy szálláshelyet vesz, mondjuk Marokkóban, vagy vannak ilyenek, akkor ugyanannyiba kerül nagyjából az út oda, mint amennyiből maga az üdülési jog. Az is nagyon fontos, hogy helyben ne kényszeríthessék arra a vevőt, hogy ő helyben döntsön, szóval az, hogy ott helyben ők aláíratnak vele, foglalót követelnek tőle, ez szerintem teljesen nonszensz.

Az, hogy nem mehet be az NFH munkatársa, az is teljesen nonszensz, tehát ilyen azt gondolom, nincs. A bejelentési kötelezettséget magam is jónak tartom, illetve azt mondta alelnök úr, hogy kötelező legyen a tájékoztatás. Én akár azt is felvetném, hogy mivel, ha már van bejelentési kötelezettség, akkor pontosan tudjuk, hogy melyek azok a rendezvények, amelyek ez alá a szabályozás alá tartoznak, és melyek azok, amelyek nem. Akár már magán a rendezvény szórólapján is, ott is, ha tudunk hat olyan alapvető jogot megfogalmazni, amelyek ugyan kis helyen is elférnek, de viszonylag érthetőek és tényleg nem több egy, két, három mondatnál, amelyek alapvetően kijelölik a korlátokat, meg a kereteket, akkor azt akár már a rendezvény szórólapjára is kötelező feltenni, illetve akár azt is, hogy mégis miről szól ez a történet. Tehát hogy ott majd valaki azt fogja mondani, lehet, hogy önnek kell kétfélmillió forintot fizetnie, jöjjön el nyugodtan, szeretettel látjuk, de legyen ott kötelezően ráírva, hogy ha öntől fognak kétfélmillió forintot követelni vagy kérni, vagy ennyiért eladni valamit, akkor az legyen ott a szórólapon, hogy egyébként majd ott arról fogunk beszélni, hogy öntől szeretnénk bevenni néhány millió forintot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: (*Derülség.*) Bocsánatot kérek, csak épp megindult a fantáziánk és néhány ötlettel gazdagítottuk Spaller úr javaslatát, hogy mit írjunk rá – ugye a cigarettásdobozon is rajta van, hogy a dohányzás öl, ide is rá kell írni, hogy a termékbemutató átverés és akkor az nyilvánvaló, mindenki látja, hogy ennek figyelembevételével veszi a dolgokat. Bocsánat.

Képviselő úr következik, Balla Gergő képviselő úr és akkor utána lezárnánk: reagálás, összefoglalás és zárjuk a napirendet.

Képviselő úr, parancsolj!

BALLA GERGŐ (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Szeretnék még egy dolgot megjegyezni. Azon kívül, ezeken a termékbemutatókon, amik amúgy meg vannak hirdetve bármilyen formában, bármilyen átverési céllal is, de tartozik még ebbe a körbe egy másik igen érdekes dolog. Vannak olyan cégek, akik kozmetikumokkal foglalkoznak, és ott viszont meg abszolút teljesen szabálytalanul működik minden. Mert vegyünk egy hölgyet, egy ismerős hölgyet, és akkor ott felhívja a barátnőjét, munkatársait, jobb esetben nem a munkahelyen forgalmazza ezeket a termékeket, hanem egy lakásban, egy baráti közegeben próbálják ezeket a dolgokat eladni, és ott aztán biztos, hogy nem lesz semmilyen jótállási jegy, nem lesz semmilyen számlázási lehetőség, ott is előfordulhatnak ilyen dolgok. Tehát biztos, hogy vannak a cégeknél olyan előírások, de nem tartom valószínűnek, hogy ezeket az ügynököket kiképeznék ezekre a dolgokra, vagy egyáltalán betartanák. Tehát ha akarunk hozni egy ilyen törvényt, akkor vegyük bele ezeket is, mert ezek azok, akiket egyáltalán nem tudnak ellenőrizni önök, mert ha nem engednek be egy ilyen termékbemutatóra, akkor egy saját lakásban vagy egy cégnél, egy vállalatnál ott meg főleg nem tehetik meg ezt a kötelezettséget, hogy ellenőrizzék bárhogy. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm a megjegyzését képviselő úr, és végül Ertsey Katalin is jelezte, hogy hozzá kíván szólni és akkor zárom a reagálási lehetőséget.

ERTSEY KATALIN (LMP): Köszönöm szépen elnök úr. Egyrészt nem teljesen a bizottság hatáskörébe tartozik, de szeretném, ha véget vetnénk annak az öncenzúrának, hogy nem mondunk cégneveket. Ebben az országban az elmúlt, nem akarok elmúlt nyolc évezni, de a médiatörvény rossz értelmezése folytán minden rádióban és tévéműsorban elhallgatjuk azt, amikor tisztességtelen üzleti gyakorlatot folytató cégek nevééről van szó. Tehát itt mondjuk az Avonról volt szó, a Zepter-ről - beszéljünk bátran arról, hogy mi folyik ebben az országban, ez az a) javaslat. A b) javaslat: az Avont, ha erről van szó, nem lehet egy kalap alá venni ezzel. Van, amikor a közvetlen értékesítés egy módszer, annak vannak ellenőrizhető, számon kérhető szabályai és módszerei.

Azt gondolom, hogy érdemes arról beszélni, hogy ezeket a rájuk vonatkozó előírásokat hogy tartják be, ha erről van bármi tapasztalatunk, egészen más világról van szó, azt gondolom. Tehát itt ugye mindig azt kell nézni, hogy mire jön létre; alapvetően az Avon nem az átverésre jön létre, ellentétben ezekkel a cégekkel – csak ennyit szerettem volna mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a kiegészítést, képviselő asszony.

Még nem az elnöki zárszó, mert azt majd a reagálások után tenném meg, még van, látom a jelentkezést, akkor még fogok szót adni. Ha van abban a bizottságnak szándéka – akár a jövő évi feladattervünkbe - ezt a közvetlen értékesítést, a multi-level marketing és egyéb ilyen ügyeket felvehetjük és rátekinthetünk, ezt majd a bizottsági munkatervnél beleírjuk, aztán eldönti a bizottság, hogy kívánunk-e ezzel foglalkozni vagy nem.

Még egy jelentkezőt látok, adok lehetőséget egy gyors reagálásra vagy egy gyors hozzászólásra. Legyen kedves közelebb jönni a mikrofonhoz, ha előre fáradna, akkor tudna szólni és utána adom meg a reagálási lehetőséget az előterjesztőinknek.

Tessék parancsolni, egy bemutatkozást fogok kérni.

Dr. Pálffy Gyula (NYOK) hozzászólása

DR. PÁLFY GYULA (Nyugdíjasok Országos Képviselete): A Nyugdíjasok Országos Képviseletének megbízottjaként vagyok jelen, Pálffy Gyula vagyok, a közgazdasági bizottság elnöke. Itt is elhangzott és súlyos mértékben tapasztaljuk a nyugdíjasok kiszolgáltatottságát több vonatkozásban, de kiemelkedő az ilyen alkalmi és meghívásos ügyletekben való átveréseknek a nyilvánvaló sorozata.

Évek óta, már 2002 óta képviseletünk foglalkozik a fogyasztóvédelem témájával és már PHARE pályázat keretében nyert támogatást, utána a Szociális minisztériumtól 2005-ig, utána sajnos, mintha szünet következett volna be. Tehát az a tapasztalatunk, hogy a fogyasztók tájékoztatása lenne igen fontos téma, és a mi kereteink között elsősorban ameddig volt támogatásunk, ezt elvégeztük, és a 48-50 közötti tagszervezetünknek mintegy a felében jutottunk el oda, hogy szakemberek, elsősorban az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesületnek a szakértői részvételével megyei, regionális fórumokat tudtunk tartani esetenként 150-200 fő nyugdíjas részvételével.

Ezt emelném ki, hogy ennek a tájékoztatási tevékenységnek a lehetőségét kellene ismét elővenni, hiszen a legközvetlenebb kapcsolat a nyugdíjasokkal annak a szervezetnek a keretében van, amely az érdekeiknek a képviseletén működik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én köszönöm szépen az értékes kiegészítést. Mindezeknek a figyelembevételével akkor most tisztelettel kérem az előterjesztőket, hogy megszólíttatásuk alapján reagáljanak. Aki úgy érzi, hogy egy-egy kérdésben van érdemi mondanivalója tegye meg, csak azt szeretném kérni, hogy mindezt a tervezett időkereteken belül.

Indulnék a hölgyek felől, merthogy ők kezdték. Nem tudom, hogy az NFH részéről van-e reagálás, ha igen, akkor kérem szépen, tegyék meg – és akkor így megyünk sorba végig.

Czuppon Rita főosztályvezető (NFH) reagálása

CZUPPON RITA főosztályvezető (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság): Úgy érzem, hogy elég sok kérdés merült fel önökben a mi munkánkkal kapcsolatban.

Először reagálnék arra, hogy nincsen nyilvántartása ezeknek a cégeknek, és itt mondanám el azt, hogy mi ugyan mindig összegyűjtjük, a jelentésünk végén mindig ott van, hogy mely cégek kerültek ellenőrzés alá, tavaly én voltam ennek a témának a felelőse a hatóságnál, és amikor mentek ki ezek a felszólító levelek, hogy mi mindent kellene módosítani az általános szerződés feltételeiben, nem vették át, megszűnt a cég. És akkor egy hónap múlva egy picit módosítottak a nevében és létrejött helyette egy másik cég, ezekkel nem tudunk sajnos mit kezdeni. Kiküldtük négyszer, ötször, kiküldtük a telephelyére, a raktárhelyére, a székhelyére, külföldre is kiküldtük, mert volt olyan cég, amelyiknek külföld volt megadva, sajnos egyszerűen nem érhető el a cégek többsége. Inkább azt mondom, hogy azok a cégek nem érhetőek el, akik a legnagyobb tisztességtelenségeket követik el és nem reagálnak a megkeresésünkre. Természetesen itt jön be az, amiről már a kolleganóm beszélt, hogy amikor ennyire nem hajlandóak együttműködni a hatósággal, és a fogyasztók igen széles körét érinti a megtévesztő tevékenységük, akkor van a hatóságnak lehetősége és módja közérdekű kereset indítására, de erről majd az Andrea fog még pár szót mondani, gondolom. Tehát itt ez a nagy baj, úgyhogy mi is mindenképpen támogatnánk azt, hogy bármilyen nyilvántartás, bejelentési kötelezettség legyen.

A másik kérdés, mindenkitől elhangzott, hogy lehet az, hogy a hatóság emberei nem tudnak bejutni. Na most, ezen az ellenőrzésen nagyon sokat gondolkodtunk, hogy hogy lehet kivitelezni, kik vegyenek részt, kik ne vegyenek részt. Vannak olyan régiók, ahol igen, már nyugdíjkorú körüli emberkéek dolgoznak, ott viszonylag egyszerű, de vannak olyan régiók, illetőleg megyék, ahol viszont húszon-valahány, harminc, negyven év körüli emberkéek dolgoznak és nincs egyetlenegy olyan felügyelő sem, aki az idősebb korosztályt képviselné. Itt természetesen felhívtuk a figyelmüket, hogy a helyi civil fogyasztóvédők segítségét kérjük; nem egyszer előfordult, hogy igen, a helyi civil fogyasztóvédő tagokkal együtt mentek ki ellenőrizni; itt viszont aztán vannak problémák majd az eljárás során, hogy hogy lehet, amikor nem hatósági ember van ott, azt hogy lehet figyelembe venni az eljárás során.

A másik. Az a cél, hogy úgy jussunk be, hogy nem mutatjuk fel az igazolványt, tehát ha kívülről nem látszik rajtunk, hogy mi a hatóságot képviseljük, akkor csak és kizárólag akkor fedjük fel a kilétünket, miután végighallgattuk, mert ha ők eleve tudják azt, hogy a hatóság embere ott van, máshogy zajlik, bármilyen oknál fogva. Az is előfordult egyébként, hogy bejutott az ember, megtudták az elején, és akkor közölték, hogy sajnos jött egy hívás, hogy „el kell utaznom a fővárosba, nem tudom megtartani”. Tehát nagyon-nagyon rafináltak, olyan bejelentés is érkezett, hogy amennyiben a közönség soraiban, vagy a vendégek között APEH, illetve a fogyasztóvédelmi hatóság emberei ülnek, felhívom a szíves figyelmüket, hogy az előadást követően azonnal vissza kell mennem Budapestre, tehát nem fogok ráérni itt az ellenőrzés lebonyolítására. Az élelmes kollega ilyenkor onnan telefonált a rendőrségnek, odahívott rendőrt és a rendőr segítségével tudta megoldani azt, hogy a rendőr azt mondta, hogy márpedig nem megy innen sehova, amíg az ellenőrzést le nem folytatták. De, ha nincs rendőri segítség, akkor sajnos nekünk ilyen hatáskörünk, lehetőségünk nincs, hogy ott tartasuk; ő bezárhatja a fogyasztók előtt az ajtót, és azt mondja, hogy innen addig nem lehet kimenni, meg nem lehet gondolkodni – mi, sajnos nem zárhatjuk rá az ajtót a vállalkozásokra – ezzel a felvetéssel kapcsolatban ennyit.

A képviselő úr felvetette, az Avont. Szerintem az Avonnál egyébként az Amway sokkal rosszabb és szintén ebbe a kategóriába tartozik, hiszen jóval drágább termékeket

forgalmaz, mint az Avon. Valóban nem tudunk bejutni az ilyen eladásokra, de egyébként úgy tudom, hogy például az Avon, biztos vagyok benne, hogy kereskedelmi, tehát hagyományos formában is árulja a termékeit. Ott azért legalább van egy katalógus, amiben ott van az ár és az előző katalógus, amihez hozzá tudom hasonlítani, hogy tényleg változott-e az ára, vagy nem. Ebből a szempontból kicsit legálisabb az ő tevékenységük és kevésbé hátrányos, bár valamilyen szinten igen, sajnos kiesnek az ellenőrizhető vállalkozások köréből az Avon, az Amway és a hasonlók. Azt hiszem, hogy körülbelül ennyi.

Dr. Némethné Dr. Nagy Andrea főosztályvezető (NFH) reagálása

DR. NÉMETHNÉ DR. NAGY ANDREA főosztályvezető (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság): Elnézést, három dolgot tennék hozzá. Elhangzott, hogy csak jogszabályi hiány okozza-e azt, ami történik, illetve ha megtörténnének a jogszabály módosítások, akkor sikeresebbek lehetnének-e. Úgy gondolom, hogy az NFH – és ezt valamennyi fórumon hangoztatjuk – partnerséget ajánlott és ajánl a jövőben is a tekintetben, hogy ahova hívnak minket, oda elmegyünk tájékoztatást nyújtani, és nyilvánvaló számunkra, hogy a civilek is iszonyatos energiákat fordítanak erre a tevékenységre, de mi magunk is. A honlapunkon amúgy, tudomásom szerint, a vonatkozó jelentés olvasható és nap, mint nap kerülnek fel komoly összefoglaló tájékoztató anyagok. Nyilván tudom, hogy a jelen kormányrendelet által megcélzott főcsoport nem feltétlenül olvasgatja a honlapot, de próbálkozunk. Ez az egyik. Tehát a partnerség a tájékoztatásban.

A másik. Én inkább a prevencióra fektetném a hangsúlyt jogászként, ami azt jelenti, hogy függetlenül attól, hogy egy EU-s háttér irányelv hogyan fog majd alakulni, úgy gondolom, hogy a jogalkalmazónak mindenféleképpen érdeke lenne az. Értve a jogalkalmazó alatt – ismétlem - a vállalkozásokat magukat is, és nemcsak a fogyasztót és a hatóságokat, ha egyértelmű a jogszabály, akkor nagy valószínűség szerint esetleg egy icipicit jobban be is tartják, mert a 213-assal úgy gondolom, hogy ebből a szempontból is sok probléma van. Tehát a harmadik, negyedik paragrafusokban szétdobálva található meg az, hogy mi mindennek kell benne lennie a szerződésben, és ezt nem gondolnám, hogy óriási problémát jelentene, mondjuk egy paragrafusba berakni úgy, hogy értse mindenki.

A harmadik, amire pedig csak utalnék, az a kapacitás. Tehát az, hogy mi hol vagyunk jelen, hol ellenőrzünk és mit, az azért attól is függ, hogy természetesen humánerőforrás szintjén hogyan vagyunk elengedve, de mindent megteszünk részünkről – és nagyon szépen köszönöm dr. Aranyi Péter részéről, hogy a Ptk. kötelmi tanokat szóba hozta, ami valamelyest a fonákja ennek az egész történetnek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Szerintem adjuk tovább a szót most az NGM-nek és a civil barátaink a végén fognak reagálni.

Dr. Aranyi Péter fogyasztóvédelmi főreferens (NGM) reagálása

DR. ARANYI PÉTER fogyasztóvédelmi főreferens (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm. Képviselő úrnak a tevékenység betiltásával kapcsolatos felvetésére szeretnék annyiban reagálni, hogy ezt uniós tagságunk óta nem tartom kivitelezhetőnek, hiszen közösségen belül belső piacon érvényesülnek az áruk és szolgáltatások, a szabad áramlás, illetve a vállalkozás szabadsága. Ennek következtében a tevékenységet teljes mértékben tiltani nem lehet, korlátozni lehet, ha megfelelő indokok vannak, tehát már az Európai Bíróság is többször kifejtette, hogy a joggyakorlatából adódóan az arányosság és szükségesség követelményének meg kell felelnie ezeknek a korlátozásoknak. A másik pedig az, hogy kifejezetten ezekre az általánostól eltérő, speciális kereskedési formákra mindegyikre van közösségi jogi irányelv.

Tehát ez most nem lesz egy teljesen új irányelv ez a fogyasztói jogról szóló irányelv, hanem négy korábban meglévő, ilyen kereskedő értékesítési formát szabályozó, irányelvet fog egybevonni, és azokra fog majd közös szabályokat adni. Tehát most is egy 1985-ös, meglehetősen régi irányelv azért van, amelynek a harmonizációját meg kellett valósítania Magyarországnak; ebből következőleg, ha csak az üzleten kívüli kereskedést nézzük, nem tudjuk tiltani. Ugyanakkor itt a bizottság tagjai több területet is felvetettek. Az üzleten kívüli kereskedés sem önmagában a termékbemutatókról szól, hiszen ebbe a fogalomkörbe tartozik a házaló kereskedés is, de többen felvetették a távollévők között kötött szerződéseket, a telefonos megkereséseket, illetve az üdülési jog értékesítése kapcsán a timeshare szerződések előkerülnek.

Ezzel kapcsolatban már van egy elfogadott, illetve átültetésre váró timeshare irányelv, aminek Magyarországnak is meg kell majd hamarosan felelnie, illetve mindegyik ilyen speciális értékesítési formára jelenleg meg vannak azok a hazai kormányrendeletek, amelyek az adott tevékenységet, a közösségi jog harmonizálását megvalósítva biztosítják a fogyasztói jogok védelmét. Kétségtelen, hogy ezek az irányelvek, ha teljes mértékben megfelelőek lettek volna, akkor a bizottság sem gondolkodik el azon, hogy nincs-e szükség ezt felülvizsgálni, és nyilván arra az elhatározásra jutott, hogy szükség van a fogyasztói jogokról szóló irányelvre. Azt gondolom, hogy ha az az irányelv majd egyszer elfogadásra kerül és át kell ültetni a magyar jogrendbe, akkor nagyon sok, most vitatott kérdés tisztázásra kerül majd, azonban ennek az ideje még jelenleg bizonytalan, tehát jelenleg csak várni tudjuk, hogy ez megtörténjen. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kollégák, önöké a szó!

Dr. Krajcsik Szilvia jogász (OFE) reagálása

DR. KRAJCSIK SZILVIA jogász (Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület): Két kérdést gyűjtöttem ki magamnak. Az egyik a tájékoztatásra vonatkozott, a másik pedig arra, hogy azt gondoljuk-e, hogy az általunk felvetett javaslatokkal, illetve jogi szabályozás módosításával megoldható-e minden. Ez utóbbival kapcsolatban, nyilván nem, tehát nem lehet valamennyi élethelyzetet szabályozni jogilag, illetve mi sem gondolhatunk mindenre, mert egyre újabb és újabb gyakorlatokat tapasztalunk mi is, illetve a hatóság és a cégek részéről, de azt hiszem, hogy elengedhetetlen a jogi háttérnek a módosítása további garanciák beépítésével.

A másik pedig a tájékoztatás. Nemcsak a hatóság, de a civilek is – ahogy itt már elhangzott -, igyekeznek mindent megtenni, bár erre valóban nem tértünk ki a javaslatunkban. Vannak szerintünk, ez irányban tájékoztatási tevékenységek, tehát vannak ezzel foglalkozó kiadványaink, illetve adott esetben a médiának is időről időre igyekszünk felhívni a figyelmét a problémára, vagy különböző klubfoglalkozások, egyéb rendezvények alkalmával, amelyek tipikusan ezzel foglalkoznak, igyekszünk a fogyasztókban is tudatosítani azt, hogy milyen jogaik vannak, illetve mire kell vigyázniuk a termékbemutatók kapcsán. Köszönöm szépen.

Dr. Kóródy Dávid szakértő (FEOSZ) reagálása

DR. KÓRÓDY DÁVID szakértő (Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége): Köszönöm szépen én is ismét a szót. Nos, amit alelnök úr mondott, három kérdésben éreztük magunkat megszólítottak, ugyanúgy, ahogy az előző kolléganő elmondta.

Az első kérdés volt, hogy csak jogszabály hiányosság-e – ugyanazt tudom mondani, mint az előttem szóló, nyilvánvalóan nagyon fontos itt a prevenció kérdése. Tehát a fogyasztóvédelmi civil szervezetek mikor találkoznak a panaszokkal, amikor már valamilyen jogsértés megtörtént, utána pedig már csak az úgynevezett reparációra van lehetőség, de ezt pedig a fogyasztóvédelmi civil szervezetek nem tudják elérni, hanem adott esetben csak a

bíróság, illetőleg a hatóság. Mindenképpen ezért a preventív szerep jut előtérbe, nagyon nagy feladat hárul ez esetben a civil szervezetekre. És azt is hozzáteszem, hogy ugyanúgy a FEOSZ is tartott különböző klubfoglalkozásokat, akár konkrétan ezen téma kapcsán, illetve felkerestünk személyesen nyugdíjasklubokat, ahol hozzáteszem, nagyon nagy sikert aratott az előadás, és nem egy-két esetben hasznos tanáccsal tudtuk segíteni a nyugdíjasokat.

Mindenképpen érezhető, hogy erre igény lenne, csak itt jön a másik sarkalatos pont, az anyagi erőforrások kérdése. Tehát nyilvánvalóan a civilek ezt a feladatukat nagyon szívesen ellátnák, de még egyszer nagyon hangsúlyozom, szükség van a megfelelő pályázati rendszer kiépítésére, illetve a költségvetésből a megfelelő összeg biztosítására.

És amit még hozzátennék mindenképpen, azért itt érdemes azt is figyelembe venni, hogy milyen két oldal áll egymással szemben. Egyrészt - ahogy az úr is elmondta, aki itt ült a nyugdíjasok részéről - itt tulajdonképpen az emberek nincsenek tisztában az alapvető jogaikkal sem, nem tudják, hogy mit jelent az elállás jogi fogalma, és ennek tökéletesen az ellentéte figyelhető meg, tehát ezek a vállalkozások tisztában vannak a jogszabályokkal, és mint az előzőekben elmondottakból kiderült, pont ezekre a kis jogszabályi kikapukra apellálnak. Tehát az egyik oldalon megfigyelhető tulajdonképpen a fogyasztói tudatosság néha sajnos teljes hiánya, a másik oldalon pedig pont az a magatartás, ami erre játszik.

ELNÖK: Köszönöm szépen a kiegészítéseket és a reagálásokat.

Tisztelt Bizottság! Kedves Részvevő Kollegák! Úgy vélem, hogy egy nagyon fontos, és a fogyasztók számára sokszor nagyon komoly nehézséget okozó ügygel foglalkozott ma a bizottság; ebben a félévben egyébként rendszeresen tettük meg ezt, hogy időről időre egy-egy témát elővettünk és a témáknak a feldolgozásában nagyon komoly és jó szakmai segítséget kaptunk a jelenlévőktől, már hogy a civil szervezetek részéről, az NFH részéről, vagy akár a kormányzati szereplők szakmai támogatását is idesorolhatom.

Néhány dologban úgy látom, hogy egyetértünk. Az egyetértés az már majdhogynem a bizottsági ülés előtt is megtörtént, hiszen a hozzánk elküldött szakmai anyagokban voltak olyan pontok, amiket mindannyian megjelöltek; néhányat ebből felidéznék, merthogy ezeknek egy részét megjelenítenénk abban az ajánlásban is, amit a bizottság el kíván fogadni a mai ülés végén.

Nyilvánvaló, hogy az egyik olyan kör, amivel önök foglalkoztak és többen is javaslatokat tettek, ez a jogszabályokhoz kapcsolódik, hol lehet a jogszabályokban meglévő tartalmakat úgy erősíteni, hogy még inkább a fogyasztókat szolgálja. Ilyennek gondolom, mint egy központi elem: az elállási joghoz kapcsolódó javaslatokat, részben az is, hogy 8 munkanapról 14 napra emelkedjen ennek a lehetősége, illetve idetartozik az is, hogy melyek azok a kötelező tartalmi elemek, amelyeket az elállási nyilatkozatnál meg kell jeleníteni, illetve még javaslatban azt is el tudjuk fogadni, hogy akár egy szabványosított elállási nyilatkozat is kapcsolódjon. Ide tartozik az is - és ezt is általánosan, gyakorlatilag egyetértés van benne -, hogy az üzlethelységen kívül kötött szerződések fogalmába tartozzon bele az is, amit önök említettek, hogy az üzlethelységen kívül tárgyalják meg, de magát a szerződést az üzlethelységen belül kötik meg.

Ugyancsak általánosan egyetértést látok abban a kérdésben, ahol az elállási jogról történő tájékoztatás esetén a határidőnek a meghosszabbodása akár 3 hónapra is, a bizottság ezt is – úgy gondolom – magáévá tudja tenni és ezt is tudja képviselni.

Ugyancsak ide tartozik, és még mindig az elállási jognál tartunk, hogy az elállási jog gyakorlásával a szerződéshez kapcsolódó kiegészítő szerződések is szűnjenek meg, ez nagyon fontos, hiszen rengeteg probléma abból fakad, hogy a kiegészítő szerződések nem kerülnek felmondásra, akár csak például egy hitelszerződés vagy bármi más. Zárójelben jegyzem meg, hogy itt az a példa, amit az elején elmondott a képviselő, pontosan egy ilyen problémából fakad, hogy nem elég, hogy a bácsi aláírta a megvételt, belement a Zepter-nek ebbe a biopton

lámpájába félmillió forintért, még egy hitelszerződést is magára vett és a bankok kamatos kamatokkal a törlesztésnek a folyamatos igényét nyilvánvalóan érvényesítik az ügyfél felé.

A megjegyzéseket folytatva. Fontosnak gondolom még azt is – és itt talán az NFH képviselője is az elején említette, főosztályvezető asszony -, hogy a termékbemutatókhoz kapcsolódó szórólapok egy sokkal precízebb tájékoztatásnak való elvárásnak kellene, hogy megfeleljenek. Mi kell, hogy rajta legyen, milyen információk kellene erre a szórólagra, ezt egyébként önök is a felkészítőben jelezték. Nem folytatom ezt a sort, ebben nagyon hosszú egyetértés van. A bizottsági ülés emlékeztetője és összefoglalója alapján úgyis látni fogják, hogy egy olyan témáról beszélünk, ahol a jogalkotó, a hatóság és a civil szervezet képviselőinek a véleménye teljes mértékben egybeesik, igazából talán annyi, hogy mi még néhány ügyet szigorúbban is tudnánk nézni.

Ennek figyelembevételével készítette el a bizottság az ajánlását. Az előzetes tájékoztatás alapján, a frakciókkal történő konzultáció alapján nincsen akadálya annak, hogy a bizottság az ülés végén ezt az ajánlást elfogadja. Nekünk ez a lehetőségünk, eszközünk, hogy az ajánlason keresztül nyilvánvalóvá tesszük, hogy a bizottság ezt az ügyet felvállalta, foglalkozott vele és több olyan javaslata is van, amit ezen keresztül el tudunk juttatni a kormányzati szereplőkhöz, a parlamenti bizottságokhoz, a szakmához és a civil világ képviselőihez. A bizottsági tagok előtt ott van ez az ajánlás, ez nagyjából azt tartalmazza, amit itt említettem. Négy ponton szeretném - a helyben formálódó információk alapján - kiegészíteni, négy tartalmi megjegyzést szeretnék még hozzáfűzni.

Az egyik az a közérdekű kereset eljárásjogi háttérének a rugalmasabbá tétele, megerősítése, ezt önök említették, mint egy olyan jogi eszközt, ami segítené az eljárásban való hatékony előremenetelt.

A második tartalmi megjegyzés, amivel kiegészíteném, ez még nem szövegszerű, ez tartalmi, de majd stilisztikailag is megfelelő módon belefogalmazzuk. Ez a hatósági jogosítványoknak a megerősítése. Tehát úgy érzem, hogy ezen a területen is nyugodtan mondhatjuk azt, hogy a hatósági jogosítványok megerősítése az NFH esetében például az eljárásokban való hatékonyabb részvételt teszi meg.

A harmadik elem, ami többször visszaköszönt - ezt alelnök úr külön is kérte, hogy legyen benne, de egyetértek vele - a tájékoztatásnak a szerepe és annak is egyfajta preventív megelőző volta a fogyasztók irányába. Tehát önök is mondták, mi is szembesültünk azzal, hogy leginkább ezen a téren kellene előrelépni, mert az érintett korosztályoknak a megfelelő minőségű tájékoztatása biztos, hogy segítené a kiszolgáltatottságnak a csökkentését.

És a negyedik tartalmi megjegyzés az a nyilvántartásra vonatkozik. Ahogy az utazásszervezőknél is van egy nyilvántartás, ugyanilyen módon nyugodtan azt lehet mondani, hogy az ilyen termékbemutatókkal foglalkozó cégek esetében, hasonlóan, mint az utazásszervezőknél, tessék a nyilvántartásba vételt megtenni és azok, akik a nyilvántartásban szerepelnek, azok csinálhatnak ilyen típusú termékforgalmazást vagy termékbemutatót, és akkor ez máris azt a problémát feloldaná, hogy kik is azok, akik ilyet csinálnak. Nyilvánvaló, teljes körűen ezt sem lehet, hiszen itt önök is jelezték és mi is értjük, hogy nagyon sok cég eleve azzal a szándékkal jön létre, hogy ebben való profitmaximalizálást és ennek minden eszközét figyelembe véve, és mondjuk, egyik évben ilyen néven működik, a másik évben pedig egy másik néven, mert megszünteti, újra alakítja magát gyakorlatilag kis különbséggel.

Határozathozatal

Ezeknek a figyelembevételével kérdezem a bizottság tagjait, hogy a négy tartalmi megjegyzéssel egyetemben elfogadható-e ez az ajánlás, vagy van-e még esetleg olyan felvetés, amivel egészítsük ki – most elsősorban tartalmi megjegyzésekre gondolok. *(Nincs jelzés.)* Ha nincs ilyen, akkor azt kérem, hogy döntsünk erről formálisan is.

Aki az ajánlást elfogadja, kérem, hogy szavazatával erősítse meg. *(Szavazás.)* Tisztelettel köszönöm, a bizottság egyhangúlag elfogadta az ajánlást. Ezt véglegesítjük, elküldjük a bizottság tagjainak, a frakcióknak, és ennek nyomán a mai vitában résztvevőknek és a kormányzati szereplőknek meg fogjuk küldeni az ajánlást.

Ezzel a bizottsági ülésnek ezt a napirendjét lezárom. Köszönöm a résztvevőknek, előadóknak, a közös gondolkodásban szerepet vállalóknak, hogy a mai bizottsági ülést segítették, bizottsági képviselőtársaimnak azt, hogy érdemi módon ezt a témát segítették feldolgozni.

Egyebek

Az egyebek napirendjében nincs különösebb bejelentésem azon túl, hogy a jövő héten is a megszokottól eltérő időpontban fogunk ülésezni. Kedden még általános vita zajlik, és ahhoz, hogy a módosítókat meg tudjuk tárgyalni, legkorábban a jövő héten, szerdán 12 óra után van lehetőség. A bizottság tisztségviselői, illetve titkársága vállalta, hogy 1 órára megpróbál ajánlási tervet készíteni, azaz a jövő héten, szerdán 1 órakor tudjuk a bizottsági ülést elkezdni, és egy viszonylag gyors bizottsági üléssel a költségvetéshez kapcsolódó módosítókról fogunk tudni dönteni. Ez lett volna az egyebek bejelentése.

Köszönöm szépen a mai munkát a bizottságnak, a bizottsági ülést ezzel bezárom, jó munkát, szép napot kívánok mindenkinek.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 26 perc)

Simon Gábor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Turkovics Istvánné